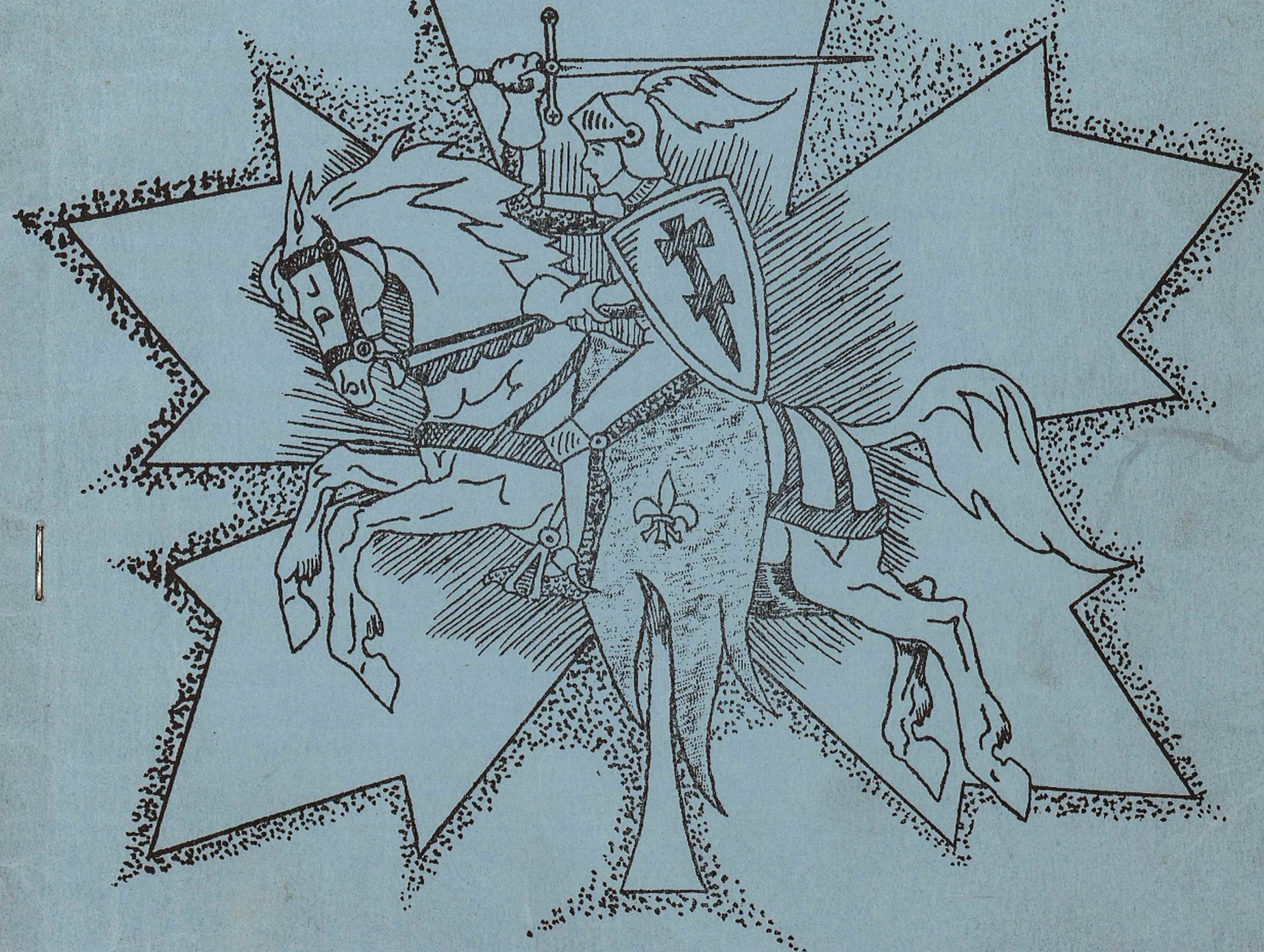

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

(INDEPENDENT LITHUANIA)

Kanados Lietuvių Kultūrinio Gyvenimo Žurnalas

Nr. 25, Montreal, Kovo - March, mėn., 1944 metų

Už išlaisvinimą Lietuvos!	For Liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai!	For Loyalty to Canada!
Už Santarvės Pergelę!	For the Victory of the Allies!

Leidžia Kanados
Lietuvių Taryba
Montreale

Prenumerata metams:	Yearly Subscription Rates:
Kanadoje\$1.00	Canada\$1.00
Užsieny1.50	Other Countries1.50

Redakcijos Antrašas

6634 Third Avenue,
Rosemount, Montreal,
Quebec, Canada.

RedaktoriusJonas Yla.

UŽSISAKYKITE "LITHUANIAN BULLETIN"

Anglų kalba redaguojamas. Išėina kas mėnuo. Rimti politiniai editorialai ir sąsais Lietuvą liečiančiais klausimais. Daug svarbių žinių iš pirmo šaltinio apie gyvenimą okupuotoje Lietuvoje ir, apskritai, Pabaltij.

"Lithuanian Bulletin" stoja už Laisvą ir Demokratinę Lietuvą su sostine Vilniuje ir uostu Klaipėdoje.

Dažnai duoda nemokamus priedus iš Lietuvos praeities, dabarties ir ateities. Sekantis nemokamas priedas - brošiūra apie Lietuvos santykius su Vokietija.

Biuletiniui talkininkauja kvalifikuoti specialistai iš viso Pabalčio.

Metinė prenumerata - \$5.00

Užsikeičiant \$20 ar daugiau, bus laikomi prenumeratoriais Biuletinio Rėmėjais (Sponsors).

Užsimokėję \$100 ar daugiau, bus laikomi prenumeratoriais Biuletinio Garbės Rėmėjais (Honorary Sponsors). Apie juos kas kart bus skelbiama spaudoje.

Čekius ar money orderius prašoma siųsti adresu:

LITHUANIAN BULLETIN

73 West 104th Street

New York, N. Y.

24 d. Balandžio mėnesi, prasideda šeštosios "Victory" bonų pasakolos pirkimo laikotarpis.

Dėl tinkamo karo vedimo, dėl sunaikinimo Hitlerio ir Japonijos plešikų - kraugerių, Kanadai šiuo laiku reikalinga 12,000,000,000 dolerių.

Čia lietuviams bus šventa pareiga prisidėti nuperkant pergales boną, kad tuo pačiu būtų padėta sukelti kvota ir parodyti pasauliui, kad lietuviai eina petys petin su demokratijoms ir remia juos visuose frontuose.

Po karui tie laimės - kurie padės laimėti.

3.

VELYKŲ ŠVENČIŲ PROGA SVEIKINAME

Visus Lietuvius, Visus "NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS"
SKAITYTOJUS IR RĖMĖJUS
"N.L." ŠTABAS

P A N I E K I N T A S Ž M O G U S

Maironis

BAŽNYČIOJ GIEDA "ALELIUJA";
BET AŠ TYLIU, SIRDY SKAUDU:
CIA ŽEMEJ! ASAROS, ŽUDYNĖS,
TAI BALSAI GIESMĖS VELYKINĖS,
TARYTUM, TYCIOJAS SKUNDU.

BAŽNYČIOSE VELYKAS ŠVENČIA
PASAULIS MŪSŲ PAŽANGUS,
O BROLIS BROLIO NEAPKENČIA!
IR KAIP PAŽEMINTAS ŽMOGUS!

KAD KRISTUS ŠIANDIEN IŠKILMINGA
IŠGIRSTU ALELIUJA CIA,
JISAI PRIEŠ MINIA NUODĖMINGA
PRAVIRKTŲ AŠARA KARČIA.

PRIVALOME DIRBTI

Mes tankiai per radiją ar spaulę girdime, kad kur nors tūkstančiai darbininkų, dirbančių kuriai nors kompanijai išeina į streikus arba aiškiau pasakius į kovą už savo reikalus, už geresnį gyvenimą, už sviesesnę ateitį. Mes visai nenustebom, kuomet sužinojome, kad tame karo vulkane, kaip Anglijoje neperseniausiai išėjo į streiką net 90,000 anglių kasejų. Nenustebom todėl, kad žinojome, kad tie darbo žmonės pareikalavo to, ką kiti turi. Kad jie nori tokiu sąlygu, kuriomis kiti naudojasi. Todėl, kiekvienas kuris turi žmogiškumo jausmą, kiekvienas kuris turi svarią sąžinę nepasakis, kad tie žmonės yra neverti geresnio ar sviesesnio gyvenimo.

Jie yra žmonės, jie turi pilną jausmų ir plakančią širdį, jie trokšta gyventi socialiai ir laisvai, kaip ir tie, kurie turi daug turto, daug pinigų.

Kova už savo pamatuotus reikalus yra šventas ir garbingas veiksmas, kuriai tik beprotis gali pastoti kelia, kurios tik despotai nepripažįsta.

Lietuvių tauta, kurios bočių kaulai ilsisi per tūkstančius metų Baltijos jūros pakraščiuose, kurios ramus ir darbštus artojas per daug šimtų metų laimingai pureno tą juodą žemelę, šiandieną yra pavergta. Šiandieną Lietuva stovi sunkioje Galgotos kelyje. Jos padėtis yra daug kartų liūdnė, negu tų darbo žmonių Anglijoje, kurie išėjo į kovą dėl geresnio duonos kasnio. Negu tų tūkstančių minių, kurie nepasitenkina čia Kanadoje ar Amerikoje.

Lietuva šiais laikais yra taip baisiai terorizuojama ir ūjama, tiek argo ir asarų ten rasi, kad apie tai tik pagalvojus siurpuliai pereina per kūną.

Ištikro, reikėtų būti tikru bukapročiu, tikru be sąžinės žmogumi, kad matant tą didžią bedalią savo tautos, kurioje randasi tikri mūsų broliai ir tėvai, kad netarus žodį, kad neprisidejus su darbu.

Skaudu - bet tokiu dar daug yra, kuriems tas neapeina.

Pirmieji, kurie nieko ne tik kad nenori girdėti ar žinoti apie savo gimtinės Lietuvos vargus ir nelaimes, tai yra akli Stalino bernai, kurie save vadinasi komunistais. Jiems Lietuvos žmonių kančios ne tik kad nerūpi, bet dar turi džiaugsmo, kai jie mūšia. Vien jiems rūpi tai Stalino garbė. Jie dirba išsijuose,

kad vėl kamisarai sugrištų į jų tėvynę, kad vėl atimtų lietuviui spaudą, kad vėl lietuvių suvartytų su kaulėmis, karvėmis ir arkliais po tuo pačiu stogu. Jie su didžiausiu įtuzymu smežia ir puola tuos, kurie reikalauja ar praso užtarimo dėl savo brolių.

Antrieji tikri bukapročiai tai yra tie, kurie save vadinasi "bepartyviais". Jiems visai neapeina, kaip jų tauta, kaip jų broliai gyvena, kuriame kalėjime jų kaulai supus, kuris zandaras jų kailį nagaikomis raizis. Jie bijasi žodeli prasitarti, jie gailisi centą ismesti, kad su tuo prisidėjus prie tos sunkios kovos, prie to taip svarbaus, didelio ir sunkaus darbo, kuris paklebentų į demokratinių šalių duris prašant užtarimo ar pagalbos.

Kanados Lietuvių Taryba, kuri susiorganizavo ir pasekmingai veikia nuo pat pirmųjų Lietuvos okupacijos dienų, kurios balsas jau per daugeli kartų buvo girdimas Rooseveltui ir Churchillui prašant užtarimo. Kuriuos balsas buvo girdimas Hitlerio ir Stalino ausimis, reikalaujant, kad jie su savo purvinais batais sustotų myną Lietuvos žemės krutinę.

Kanados Lietuvių Taryba, tai nėra jokia politinė partija, nėra jokie "hitlerininkai", kaip kartais juos vadina Lietuvos graboriai - komunistai. Tai yra šventas judėjimas, tai yra kova už savo tautos reikalus, tai pagalbos ištiesta ranka savo broliams.

Prieš šį kilnų ir būtinai reikalingą darbą, rodos neturėtų atsirasti nei vieno sveikai protaujancio, kuris tam nepritartų, ar nepadėtų.

O vis dėl to jų esama.

Sąmoningai ar nesąmoningai kartais pastojamas kelias. Vietoje paramos, kartais sulaukiama nepamatuotų priekaištų ar kliūčių.

Šiuo laiku švenčiama didžiausia krikščioniško pasaulio šventė - Prisikėlimo šventė. Lietuviui, kurio jausmai dar randasi apsnūdę, turėtų priminti, turėtų pasakyti bent šiuo laiku, kad visi trokšta pakilti iš vergijos. Kad neapsakomai trokšta pakilti iš vergijos griūvesių į tėvynę Lietuvą.

Laikas, pats laikas būtų viso pasaulio lietuviams vieningai susicementuoti į vieną ir nepalaužiamą kuną, dėl garbingos kovos už mūsų teisėtus reikalus.

Nupirk "Victory" boną ir pasakyk: - Lai gyvuoja Demokratija.

- B R A N G I A I L I E T U V A I T E I -

Dėdikuoju p. M. Arlauskaitėi

Kaip puikios, gėlelės malonaus darželio
Vylioja ir dziugin' keleivi, kiekvieną, -
Taip atskirų tautų jaunimas gražusis
Atkreipia žmonių aki į save kasdieną.

Aš čia nekalbėsiu apie tuos svetimtaučius,
Is kurių tarpo kartais iškyla didvyriai;
Pamirkeš sau plunksną, aš čia parasysiu,
Apie mūsų brangios tautos - lietuvių jaunimą.

Kadangi šiuos žodžius skiriu "LIETUVAITEI",
Tat vietos "Bernaičiui", manau čia nebus;
Plačiau apie jį ašai vėl pakalbėsiu,
Savo žodį parašęs vėliau į "N. L." lapus.

Kiekviena tauta didžiuojasi praeitimi,
Savo istorija ir jos margumynais,
Bet neretai rasime jos istorijos lapuose
Aukso minčių apie moteris ir merginas.

Mus brangi tauta, garbingi lietuviai,
Nuo amžių jie gerbė žaliąją rutą,
Skaisčias mergaites, baltas vaidilutes,
Ir pilna garbės garsingą Birutę.

Tačiau lietuvaitės tipas yra dvejopas -
Ten gimtinej Lietuvoj ir Kanadoj čia:
Ten visos jos dūros, tautos yra cementu,
O čia neretai pasitaiko - mus tautos išgamy.

Ten Lietuvoje - retai surasi paprotį keistą,
Kad dora lietuvaitė tautybę pakeistų;
Ten retas dalykas išteket už svetimtaučio:
Ruso, lenko, zydo ar kitokio "šiaučio".

Tenai jos draugaujas tikrai su savaisiais,
Lietuviais - katalikais, skaisčiais jaunikaičiais,
Jos paveda jiems savo širdis nekaltas,
Sudaro sau šeimas, tautos pažibas.

Užtat ir tėvynei Lietuvai malon sakyti,
Kad is simto nuosimčių tik penktas matyti
Atkritusių dukterų, tarnaujant svetimiems,
Uzmirstant savuosius, vergaujant kitiems.

Šioje gi šalyje, Kanadoj gražioje,
Jau kitoks vaizdas pasiekia mumis:
Šio krašto lietuvės, skaisčios mergaitės,
Uzkrečia kaž kokiais "I don't care'izmo" nuodais.

Nors skauda man širdį, bet tiesa pasakysiu, -
Lietuvės mergaitės nepaiso lietuvių - saviskių:
Jos brangina tai kas yra svetimųjų,
Todėl ir gyvenime - dažnai nusvyla nagus.

Kiek čia aš matau nelaimingų vedybų
Su svetimtaučiais - anglais, francūzais, lenkais...
Ir kiek pagyvenę, susipėsę dėl nieko...
Štai ir divorsams - jau laukas platus.

... nelaimingas gyvenimas divorsuotų,
Kaip slykščiai atrodo tėvo - motinos akyse...
Ir tokios mergaitės, kojomis sutrypę lietuvių,
Tos lietuvaitės yra graboriais mūsų tautos!

Svetimi gaiivalai, jie suprato gerai,
Kaip skaisčios ir taurios yra mūsų lietuvaitės,
Ne vien prakilnia siela, bet ir kūno grakštumu,
Jas gaudė mikliai, it zuveles vandenyj...

Iš antros gi pusės - pavarčius lapus,
Yra gėda begaline ir mūsų jaunikaiciams,
Kurie neretai, visai užmiršę savatautes,
Kaip tikrosios lepsės... veda svetimtautes.

Ne visos tačiau, yra kilnius jausmus pametę
Dėl žibancio aukso, geros vietos, madų...
Yra mūsų tarpe dar tikrai prakilnių lietuvaicių,
Kurios rodo gražų - skaistų pavyzdį dėl visų kitų.

Kiekvienu mamytė, mažai tau dar esant,
Nuolat kalbėjo, nuolat mintis tau pyne:
"Brangioji dukrele, mylek Dievą Maryją,
Tikėjimą, ypač brangią Lietuvą - Tėvynę!"

Tat daugel mes turim dar ir šiandieną
Prakilnių mergaičių, garbingų mamų,
Kurios ne tik pačios savaime, bet ir savo
Jaunakartei įkvepia giliai širdyse lietuvių.

Todėl brangi sesutė, skaisti lietuvaitė,
Nežiurint kur gimus, kur augus tu busi
Ar brangioj Lietuvoj, Azitoj, Afrikoj arba Kanadoj,
Visuomet mylek tėvų salį, kalbą, papročius, būdą.

Tuomet tik tavę, kaip simboli lietuvybės,
Brangiai ikainuos žmonės visi ir visur:
Ar busi tu skaisti mergaitė, ar garbinga mamytė,
Lietuvis savo aki su meile atkreips.

Iš tavo šaunios lietuvybės, kalbos ir būdo
Kartos kartų stiprybę sau sėms amžinai,
Ir nors maza Lietuva, neskaitlingi lietuviai,
Gyvuos jie per amžius laisvi ir laimingi.

Kaip skauda Lietuvai, brangiai protėvių žemei,
Žiūrint ir liudėt dėl jau išsėgimusių jos dukterų...
Ir priešingai - džiaugias jina pilna meilės krūtine,
Matant tūkstančius Jai dar pilnai ištikimų.

Taigi Aukščiausias gausiai telaimin tas lietuvaites
Kurios tikrai myli Dievą, skaistybę ir LIETUVYBĘ,
Tokios tik mergaitės palaikis mūsų brangią tėvynę,
Jos ir neduos prazūt jai dar per amžius ilgus!!!

- Padanges Aras -

KOMUNISTU KLIEDĖJIMA

Pakliuvo man į rankas komunistų laikraštukas "L.B." N. 647.
Data uždėta Vasario (March) 3 d. 1944. (Kazin kodėl bolševikai vasa-
rio mėnesi vadina - March? Red.)

Praskleides lapą, randu straipsnį pavadinimą: "Smetonaciai Nori
Padėti Naciams Kovoti prieš S.S.R.S." Su smalsumu skaitau, juk noriu
ištikro sužinoti ar tie nelemti "smetonaciai" yra tokie nuodėmingi?
Štai kas parašyta:

"Taigi smetonaciai prašo Jungtinių Amerikos Valstijų valdžią,
leisti jiems suorganizuoti armiją Jungtinėse Valstijose iš 30,000 vy-
rų ir pasiusti Lietuvon kovai prieš bolševikus, tai yra prieš raudon-
nų armiją."

Na, ir kiek čia gali būtų tiesos? Bet dar ne viskas, komunis-
teliai iš to padaro ve kokią išvadą:

"Taigi reikalavimas teisių organizuoti armiją ir siusti Lietu-
von, yra kartu reikalavimas iš Amerikos ir Anglijos karo prieš Sovie-
tų Sąjungą."

Kad nugasdinti labiau savo davatkėles, toliau jie rašo:

- "Daleiškim, kad smetonaciams pavyktu sukurstyti Ameriką ir Britaniją prieš Rusiją, kokia tada būtų nauda pasauliui, o ypačiai Lietuvai? Prapultis.

Dabar matote gerbiamieji skaitytojai, ant kiek jie baimės apimti, kad "smetonaciai" neišpravakuotu Ameriką ir Angliją prieš Rusiją. Matote kaip baisiai vargšeliai vaizduojasi ir kitus gunda prieš ką? Ko visai nėra. Bet visgi, taip gali rašyti žmonės, kurių smegenys matyt baigia suvysti, o tų pasakų klausyti gali tik tokie, kurių smegenys visai issekę.

Bet dabar klausymas stojasi, kas tie per vieni, "galingi smetonaciai"? "Smetonaciais" komunistai vadina visus tuos lietuvius, kurie negarbina kruvinos Stalino diktatūros, kurie nenori kad čekystų gaujos vėl sugrižtu į Lietuvą ir vėl pradētu terorizuoti Lietuvos liaudį, kaip tai darė 1940 metų laikotarpyje, kurie kovoja, kad Lietuva būtų laisva nepriklausoma ir demokratine valstybė.

Toliaus tie patys begėdžiai, apsimetę dideliais patrijotais Kanados, Amerikos ir Anglijos, išvadinę visokiausiais vardais visus padorius lietuvius, rašo:

- "Mūsų pareiga, numaskuoti juos prieš Kanados lietuvius, (Reiškia prieš komunistus. Red) ir parodyti Jungtinių tautų valdžioms, kad tai tikri naciai, tik apsimetę Lietuvos nepriklausomybės obalsiais". (Kad kiaulė ragus turėtų... Red.)

Šias, būk tai pravakuojančias žinias jų "gazietėlės" redaktorius Yla, sakosi paėmęs iš "Halifax Herald" (Melas - iš "Laisvės". Red.)

Tiesos tame visame straipsnyje nėra nei už centą, o tik vien provakacija prieš visus lietuvius kurie dirba tikram Lietuvos atdavimui. Jie reikalauja kenkti visokiam lietuviškam judėjimui, jie falsifikuotai leidžia visokius gandus, jie daro viską, bet ištikrųjų tai niekas kitas, kaip jie patys jau atvejais buvo pririšti prie gėdos stulpo. Gal jie pamiršo, bet mes tai ne, kaip toji pati "gazietele" visokiais budais agitavo prieš karą su Vokietija. Jie sako, kad šis karas-imperialistinis karas, kad Rusijos su Vokietija krauju sucemantuotas draugišumas yra šventas, kad fašistinė Vokietija ir komunistinė Rusija yra neperskiriami draugai. Jie suorganizavo Jungtinėse Valstijose bandą isgamų, kurie pikietavo Prez. Roosvelto namus, kad jis neduotų Anglijai pagalbos, kuomet ji desperatiškai kovojo prieš visos žmonijos kruviną priešą fašizmą.

Prieš kiek laiko jie pasiuntė rezoliucijas Amerikos ir Anglijos vyriausybėms, reikalaudami panaikinti Lietuvos atstovybes, būk tose atstovybėse varoma fašistinė prapoganda ir šnipinėjimas Vokietijos naudai. Patys būdami snipais komunistinės Rusijos ir pardavikais ne tik Lietuvos, bet ir Kanados megina kitus padorius žmones tokiais apsaukti. Juo jie didesniais patrijotais apsimeta, tuo didesniais išdavikais atrodo.

Minėtos valdžios gerai žino kas jie per paukščiai. Jų darbai yra užrekaruoti kam jie tarnavo 1939 - 40 metais. Gal jie mano, kad tas užmiršta - bet mes žinom, kad ne. Kada Anglija tęsė zutbutinę kovą prieš Hitlerio gaujas, tai Anglijos komunistai darė demonstracijas, agitavo darbininkus streikuoti, kad būtų nutrauktas karas. Dabar gal jie to nenori prisiminti, gal jie mėgina tą viską užmaskuoti, nes tas visas jiems perkaršta.

Toliau jie savo "gazietėlėj" išlinksniuoja, kokias laisves suteikia Stalino malinė lietuviams, bet kas gi jiems tiki? Juk 1920 metais Stalinas pasirasydamas sutarti su Lietuva, issizadejo visokių teisių ir visiems laikams į Lietuvos žemes, o dabar panorejo vėl jas pasiimti ir sako, kad jam tas priklauso.

Mes lietuviai iš jų jokių laisvių nereikalaujame, tegu jie pasilaiko tas laisves savo žmonėms. Lietuviai galės savo kraštą tvarkyti taip, kaip jiems patiks issiringdami laisva valia sau valdžią.

Gerbiami tautiečiai! Iš visko matome, kiek lietuviški komunistai darbuojasi ir geidžia savo kraštui pražuties. Liūdna žiūrint į tokius lietuvius, kurie lietuviška duona užauginti, Lietuvos žemelės užnešioti, trokšta jos pražuties. Lygiai taip pat, kaip kučikis, motinos krutims užaugintas paėmęs peilį ir smeigtų į tą pačią krutinę. Atsirasdavo išgamų ir praeityje, bet anie sarmatydavos vadintės lietuvišais, o mūsų raudoni ruskeliai ne tik kad vadinasi lietuviais, bet dar ir patrijotais.

Tad gerbiami broliai ir sesės lietuviai! Kam svarbu Lietuvos laisvė ir nepriklausomybė, būkime atkaklus kovotojai prieš savo priešus ir savo krašto išdavikus ir turekime sau už garbę gindami savo brolius ir savo tautos laisvę.

- Lietuvos Sūnus. -

Kanada žino, kad šioje šalyje tukstančiai lietuvių gyvena, tai tegul žino, kad lietuviai ne tik kad nori čia gyventi, bet kartu kovoja prieš priespaudą ir naują vergiją, kuria nesa Hitleris ir visi diktatoriai.

Tad pirkdamas boną pasistenk būtinai, kad žinotų, kad tas bonas yra nupirktas lietuvių pinigais.

AR JAU MES SILPNI ESAME?

RAŠO ALENA DEVENIENĖ

Dažnu ir mėgiamu argumentu prieš Lietuvos ir kitų tautų Nepriklausomybę tapo jų maža teritorija, mažas gyvetojų skaičius. Iš to daromos išvados, kad tie kraštai yra maži, silpni ir negali savo nepriklausomybės apginti, todėl neverta jiems ją ir duoti.

Argumentai, kad kadaise mes buvome didelė ir stipri tauta, kad mūsų garbinga kaip valstybinė, taip ir kūrybinė praeitis duoda mums lygias teises kitų tautų tarpe, kad yra daug mažų ir mažesnių tautų, kurių nepriklausomybei niekas nesipriešina, remiasi dar vienu šių dienų pačių stipriausiu faktu, kad kiekviena tauta, nežiūrint ar ji didelė ar maža, turi savo apsisprendimo teisę valdytis ir gyventi, kaip jos pačios piliečiai nori.

Todėl Lietuvos nepriklausomybės reikale giname ne vien iš tautinio susipratimo, ne vien iš praeities patyrimų ir nevien, kad svetimųjų skriaudos saukte saukiassi laisvės pavergtiems žmonėms, bet ir dėl to, kad to reikalauja laisvo žmogaus teisė, dėl kurios pavergimo noro ir šis karas, ir dėl kurios išlaisvinimo Amerika šiandien kariauja. Ir ten, kur Ameriką jau atėjo, ten žmonės išlaisvinti, ten jie turės savo teisingą valdžią nes Amerika savo pažadą įtesės.

Sutikdami su tuo, kad Lietuva yra maža tauta, mes išaškinsime sau ir kitiems tas sąmoningai klaidinančias išvadas dėl tautos stiprumo.

Visų pirma kas ir kaip tą silpnybę ir stiprybę supranta ir kaip jas vertina?

Lietuvos žmonės nėra silpni; sveiki, darbštūs, nėra juose jokių degeneracijos ar išsigimimo žymių. Žmonių prieauglis kur kas aukštesnis už labai daugelio kitų tautų. Gražiai, stipriai suaugę, gabūs, labai prisirėję prie savo žemės ir papročių, išbandytai ištvermingi ir kantrūs, lengvai nepasiduoda įvairioms įtakoms, taupūs,

teisingi ir atsakomingi. O visa tai vainikuoja gilus religiniai ir patriotingi jausmai, kurie suteikia tautai dvasinę stiprybę, be kurios, kad ir didžiausios tautos, negali apseiti.

Tą stiprybę mums davė Žalgirio mūšio laimėjimą, kuris penkiems šimtams metų sustabdė vokiečių veržimąsi į rytus, pakirto jų jėgas ir norą užkariauti pasaulį. Mes jau tada pažinome, kas yra vokiečiai, kuomet daug kas tik šiandien tą patyrė...

Mūsų nepriklausomybės: vi kotarpis, atžymėtas dideliais kultūriniais ir ekonominiais laimėjimais, yra faktas, kuris pasisako už tautos stiprumą.

Gausi mūsų išeivija su jau čia išauginta nauja karta nepadarė lietuvių tautai gedos.

Savo darbštumu, teisingumu, kaip asmeniškai taip ir visuomeniškai pareigų supratimu, neatsilikome nuo kitų, kaip kokie silpnučiai paliegaliai, bet išejom dažnai į pirmąsias vietas, nors kliūtys, kaip mums taip ir mūsų vaikams, palyginti su kitais, buvo sunkesnės.

Esame geri darbininkai, profesionalai, o šiandien, kada reikia, mūsų vaikai - geri kareiviai. Ar tai dėl to, kad mes silpna, menka tauta?

Lietuvoje, kada ji pati tvarkėsi savo mažame krašte, duonos užteko visiems, badu nieks nemirė. O kaip didelės tautos pagrobo ją, eme savaip tvarkyti, kiek žmonių badu mirė ir miršta.

Dar prieš karą, iš kur, jei ne mažųjų tautų, didelės - Vokietija ir Rusija - pirko sau maistą?

Ar ne iš mažųjų, Danijos, Olandijos, plaukė sūriai, kiaušiniai, sėklos? Ar ne iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos ėjo sviestas ir lašiniai ir ar ne iš Lenkijos, Rumunijos - duonele? O šiandien kas atsitiko? Išdraske, išnaikino tas tautas, nebeliko tų aruodų, badas atėjo, - Amerika gelbėti turi.

Bet tos didelės tautos, tegu jos pasisako, - kada tie laimingi laikai buvo, kai jų piliečiai sotus, apręgti buvo? Taikos, karo metu, ar gavo kas laisvą iš ten, kad neprasytų maisto, drabužių?

Plotai tų kraštų dideli, niekas negali susilyginti plotais, lygiai kaip niekas negali susilyginti su jų vargais.

Ir Visa, ką mes čia iš tų didelių valstybių girdėjome dešimtmečiais, tai tik istėmimai, procesai, koncentracijos stovyklos, riaušės, badas, išžudyti žmonės, su zeme sulyginti kaimai.

Ir jei žandarų ir kalėjimų gausumas sudaro tautų stiprybę, tai tiek lietuviai, tiek amerikiečiai ir visi laisvę gerbią žmonės kovoja prieš tokia "stiprybės" formą. Neturime mes nei koncentracijos stovyklų, nėra čia Sibiro, mūsų piliečiai laisvi ir neaptvirti spygliuotomis vielomis, bet ar tai reiškia, kad silpna mūsų valdžios, silpna mūsų Amerika?

Ne, tokios stiprybės mes nepripažįstame, prieš tokia kovojame ir mums tokios nesiūlykite.

Sako, ką tos mažos tautos gali duoti pasauliui? O didelės tautos - ką jos taip jau davė? Iš kur Hitleris, Mussolinis ir kiti diktatoriai, iš kur ir dėl ko tie karai?

Prancūzija didelė tauta, o ar ji stipri? Tik jau ne karui.

Taip, mūsų Lietuva maža, bet nesilpna. Mes esame stiprūs kultūrai, progresui, mokslui, darbui, mes stiprūs kurti, ne griauti - Lietuva stipri taikai.

O silpni mes esame karams, grobimams, okupacijoms. Be ginklų, faktais remdamesi, mes užleisdžiam pirmas vietas dėl tokios stiprybės mūsų dideliems kaimynams. Tegu jie būna, kaip ir siekia, kumščio jėgos čempionais.

O, sako, karų daugiau nebus. Kai tik šis karas bus laimėtas, taika viespataus. Jei taika viespataus, tai nuo ko mes ginsimės, kas mus puls? Kam taikoje reikalinga ta kumščio jėga? Ginklai - prieš ką?

Bet tie, kurie sako, kad mes silpni, nereikalingi, jie nepripažįsta jokių teisių ir laisvių, sutartys ir pažizadėjimai jiems nieko nereiskia, jie pripažįsta ir gerbia tik kumščio jėgą, kuri, deja, tik pavergti, o neislaisvinti gali.

Jų žodžiai skamba taika, o darbai ir mintys į karus mus veda.

Kristus - ar ne iš mažos tautos kilęs, ir ar ne didžiųjų tautų įsakymais nukryžiuotas?

Ir už ką? Už artimo meilę, pasišventimą, taikai. Pirmieji krikščionys dėgančiais žibintais, averių aukomis buvo, o Romos imperijos didieji ciesoriai, gerejosi, plojo...

Bet kur šiandien tie ciesoriai, kur toji imperija? O ten prie Baltijos jūrų mažasis gintaro kraštas, Lietuva vadinamas, dar simtemcius prieš Kristų stovejo, stovi ir stovės.

O gal būt mažos tautos nereikalingos nepriklausomybės todėl, kad lengviau jas isnaikinti galima, isvezti kur į d'kumas?..

Jos gi mažos, balsas silpnas, kas jas išgirs, kas jas užsistos?
Suvers visus į kapus, sulygins su žeme, kad ženklo neliktų ir bus tada
tyla, bus ramu ir galės tada kiti kalbėti apie mūsų "taiką," "laisvę"
mirusieji nepriestaraus.

Kuo karas ilgesnis, sunkesnis, kuo ilgiau mes tamsoje paskendę,
tuo labiau mus vilioja taikos šviesos spinduliai. Panašiai buvo ir
po ano karo: taip smarkiai šviete taika, kad iš tamsos akli iškarto
daug kur buvome ir sulaukėme naujo karo.

Tie kartūs patyrimai mus turi išpėti, kad ir vėl nebūtume tų
spindulių apakinti, kad matytume, kas juoda, kas balta, kad supras-
tume, kas stipru, pastovu, kas silpna.

GAMTA VĖL PAVASARIS GAIVINA

P e t r a s V a i č i ū n a s .

Gamtą vėl pavasaris gaivina
Oro malonaus jau atdusiais.
Verversys daina laukan vadina.
Liejas saulė spinduliais šviesiais.

Vakar aš mačiau jau gervės skrido
Į meilias gužtas salies gimtojų.
Medžiai audžia sau jau žalią sydą.
Greitai nepazinsime gamtos.

Per laukus sraunus upelis rieda,
Nebešlegiamas salty ledų.
Paukstuzeliai saulei giesmės gieda -
Skamba oras nuo linksmų aidų.

Sukvėpės gėlių žiedai spalvoti,
 Saule dar kaitriau, skaisčiau spindės.
 Gegutėlė man padės svajoti -
 Mano liudėsį dainon idos.

Negaliu užmiršt šalies aš savo,
 Kur pavasari daugiau vašų,
 Kur mane ir saule taip bučiavo,
 Kur svaigau aš nuo girios garsų.

* * * * *

PASTABOS

Vienas geras žmogus mums parašė: "Esu labai artimas žmogus K.L.T. veiklai ir įvertinu jūsų gerą darbą - tik man labai nepatinka, kad tarybiečiai mėgsta tą nelemtą pono titulą".

Tiesa, tiesa - "ponas" ar "tavorščius" lietuviui tiek pritinka, kiek karvei balnas. Nei vienas, nei kitas nėra lietuvių kalbos padaras ir jų prikerčimas prie gražios lietuviškos pavardės, padaro ką tai panasaus ir zargoną.

Kaip mes sakome - ponas, tai mūsų vaizduotėje stojasi kažkokia asmenybė, kuri turinga, pasipūtusi ir išglebusi, kaip lenkiška pelėda. Kaip mes sakome "tavorščius", arba draugas, tai mes vaizduojame rusišką komunistų teisną, kur prakuroras Višinskis pasmerktiems mirti, porskaito toki dekreto: - draugai jūs busit sušaudyti...

Artojų vaikams, kuriais mes visi lietuviai esame, ponais vadintis nepritiktu, panasiai lietuvis savo draugų ne tik kad nesauo, bet susitikeš kompanijoje, maloniai jam stiklą alaus nuperka.

Bet tikroji esmė K. L. T. nėra, kad šiuo laiku tobulintum mūsų kalbą, bet kad dirbtume Lietuvos išlaisvinimo darbą. Palikime menkniekius užpakalyje ir nerūstaukime, kaip kas mus pavadins.

- - - - -

Kitas taip pat geras žmogus, savo laiške sako:

"Jūs dirbate svarbų darbą - jūsų žurnalas atlieka nepamainomą užduotį Kanados lietuvių gyvenime, tik žinios, tai labai suvėlintos."

Hm... žinios suvėlintos! Bet kaip tas žinias pagreitinti? Kaip reiktu padaryti, kad tos žinios atsirastu prieš pat žurnalo išleidimą?

Žinios savaime eina savo keliu, o mūsų žurnalo išleidimas eina tik syki į mėnesį. Mes dar neįstengiame to padaryti, kad po kiekvienos žinios išeitų po "Nepr. Lietuvą" ir informuotų mūsų skaitytojus.

Bet jei išėjo kalba apie žinių teikimą, tai galime pasakyti tą, kad mūsų žurnalo tikslas yra ne vien žinias patiekti, bet kad jas ir užrekaruoti.

Mūsų žurnalas kas kart gauna vis daugiau gerų draugų ir skaitytojų. Daugelis iš jų trokšta kaip galint, visokiausiais būdais mums padėti. Vieni suranda naujų skaitytojų, kiti su auka, kiti su rastais.

Redakcija ypatingai įvertina kiekvieną tokį malonų mūsų priešių ir prie progos nori priminti, kad būtų labai geras ir naudingas daiktas žurnalui, jei kiekvienas mūsų priešių rašydamas laiškuotį pažymėtų ir tas žinias, kurios bendradarbiui yra žinamos iš jo apylinkės.

Šioje laidoje telpa reportas iš Montrealo lietuvių Raudonojo Kryžiaus Ratelio, atlikto darbo vėjais laike. Išvisko matyti, kad vadovaujant mūsų prakilniai p. Juskevičieniai, užduota lietuviams pareiga surinkti penkis simtus dolerių dėl Raudonojo Kryžiaus labdarės darbų, yra su kaupu atlikta.

Tai vienas iš gražiausių ir prakilniausių darbų, kas parodo pačiam pasauliui, kad lietuviai taip pat turi užjauciančią širdį, kad trokšta pagelbėti milijonams kenčiančių.

Garbė už tai visiems aukuotojams ir garbė visoms tom, kurios nesigailėjo tiek daug vargo ir darbo pakelti, atliekant šį taip prakilnų darbą.

Jauno kario Kazimiero Stankaus, kuris žuvo karo lauke Sicilijos fronte, nešeni atvykusi žmoną iš Anglijos, sale p. Juskevičienės, buvo darbsčiausia darbuotoja R.K. vajuje.

Smagu sulaukus tokią prakilnią viešnią, kuri po tokių sunkių gyvenimo įvykių, po tiek asarų ir vargų, nesėdi sudejusį rankas šiame taip kritiškame momente, kaip daugelis Kanados poniūčių tai daro, bet dirba. Jos darbas yra įvertinantis, kilnus ir svarus, iš ko pasidžiaugs vargantieji ir garbę suteiks visai lietuvių tautai.

Niekuomet nepamiršamas visuomeninkas, a.a. K. Juskevičius, kuris buvo vienas iš gambiausių ir sumaningiausių darbuotojų Montre-alo lietuvių tarpe. Jam pirmininkaujant per tris metus Vytauto kliube, buvo atmokėta apie tryliką tukstančių dolerių skolų. Tik jam ir J. Šarkiui vadovaujant klubas sugebėjo pasistatyti savo gražų namą, ir t.t.

Kaip gražu, kad iš to paties namo, iš tos pačios šeimos išėjo į visuomeninį darbą su atvira širdimi, su nepalaužiamu nusistatymu Juskevičių "marčiukė" Petronėlė.

Žavėtiną išpūdį daro, kai girdi jų du kūdikius gražiai kalbančius lietuviškai, nors jų tėvelis Jonas Juskevičius yra aukšto rango inžinierius, nors jų mamytė Petronėlė yra mokytoja.

Gal nieks nesupras, gal nieks neatjaus jos kilnių širdies troškimų padėti vargantiesiems ir parodyti lietuvių gražų vardą pasauliui. Ji visas savo jėgas paaukojo, kad tik būtų atlikta pareiga, kuria Raudonasis Kryžius uždejo lietuviams.

Ir kuomet geras darbas pabaigtas, kuomet gražiu garbės vainiku apvainikavo visa didžioji šiada ir visuomenė lietuvių tautą, tai tuomet pradėjo lysti iš patamsių ir tie gaivalai, kuriems labdarybės darbai tik nusispiaut.

Mes turim atvirai pasakyti, kad komunistuojantis elementas Raudonojo Kryžiaus darbų visai neparemė. Jų, kaip pavienių asmenų, taip jų kontroliuojamų draugijų, aukuotojų sąrašas nėra.

- - - - -

Vieną gerą darbą lietuviai atlikę, greitų laiku turės pasirošti antram. Štai jau greitų laiku prasidės Šeštoji Pergalės Karo Pascola.

Ši pareiga yra lengvesnė, nes nereiks aukuoti - tik paskolinti. Paskolinti labai patikimam skolintojui - Kanadai. Kanada, nežiūrint kokia valdžia bus, visuomet Tavo pinigų sugrąžins, kuomet tik jų prireiks.

Paskolindamas savo pinigą Kanadai, atlikši tuoj pačiu kartu daug gerų darbų: pagelbėsi ši karą tinkamai laimėti, išgelbėsi daug gyvybių nuo mirties, kurie tankiai žūna vien tik dėl to, kad nėra tinkamai apginkluoti. Parodysi tai pačiai Kanadai, kurioje gyveni ir kurioje mėgsti gyventi, kad ją gerbi, ir padėdi ši sunkų karą vesti. Iskelsi lietuviską vardą į garbės sąrašą, o tas yra svarbu. Svarbu dėl to, kad tu turi giminių Lietuvoje ir tu troksti, kad tavo giminės būtų po šio karo apginti. Gera užmokestis tie tik gaus, kurie ji užsipelnis pirkdami karo paskolas.

Tad būk nuoširdus šio karo dalyvis ir būtinai pasistenk išigyti VI "Victory" boną.

K A K I T I M A N O I R R A Š O A P I E L I E T U V A

Rašo William Henry Chamberlin į "The Sign", Sausio, 1944.

"Geležies Vyras":

Jis (Stalinas) niekad nebuvo labai susirupinęs su garbūmo jo padarytom sutartim; kada aplinkybės išrodė gali išeiti jo naudai, jis neabejodamas nutraukė jas.

Pavizdžiui, kada Sovietų Valdžia per savo užsienio komisarą garsino ištikimybę taikos ir kolektyvio saugumo idealam, nepuolimo ir augiskumo sutartys, prisižadant abipusišką garbūmą esantiems rubeiliam buvo pasirašytos tarp Rusijos ir jos vakarinių kaimynų, Lenkijos, Latvijos, Lietuvos, ir Estijos. Bet po Stalino iškilmingo pakto su Hitleriu, pasirašyto rugpiučio 21, 1939 m. visos šios sutartys buvo sulaužtos ir trys Baltijos Respublikos... buvo pasmaugtos ir įjungtos į Sovietų Sąjungą. Ir siandien, Sovietų valdžia tvirtina, kad šie įjungimai yra neatsaukiami ir negali būti atmesti, arba susvelninti.

Stalinas niekad nebuvo sutikęs paaukoti tą, kas jam išrodė tikras Rusijos interesus.. dėl atskiro komunistų tikėjimo pasaulio revoliucijai, ir daug mažiau dėl atskirų idėjų Atlanto Čarterio. Yra ypatingai verta pastebėjimo, kad paskutinių laikų Maskvos Konferencijoje... Stalinas sutiko apsiimti tam tikrom gražiai skambančiom teoretiskom propozicijom, kurios gali būti visaip interpretuotos. Bet jis liko griežtai nusistatęs ant veikiamo klausimo išlaikimui įjungimų rytinės Lenkijos ir Baltijos Valstybių, nors šie įjungimai yra aiškiai laužimas "teritorinių padidinimų" ir "savo nusisprendimų" užtikrintų Atlanto Čarterio, kurio principus Stalinas pasižadėjęs priimti.

Rašo Joachim Joesten, 1944 m. i "What Russia Wants."

Baltijos Valstybės buvo Rusijos Persekiotos.

Tuoju po įžengimo į Baltijos Valstybes, Birželio 15-17, 1940m., rusai pradėjo areštuoti visus lietuvius, latvius ir estus kuriuos nužiūrėjo nesant komunistais. Jų pirmos aukos, be abejonės, buvo kunigai, advokatai, diplomatai, mokslininkai, daktarai, pramoninkai ir artistai. Daugel buvo areštuoti per ir po priverstinių "rinkimų" liepos mėn., kada Baltijos Valstybės buvo formaliskai įjungtos į Sovietų Sąjungą.

Sąrašai parodė, kad Sovietų planas buvo deportuoti nors puse visų gyventojų ir jau buvo pradėti vykdyti savo planus, kada vokiečiai užpuole Rusiją...

Lietuvoje apskaičiuojama, kad mažiausia 50,000 gyventojų išvežtu į Rusiją, nors tikrai 30,000 tikrų vardų buvo surasta iš rastų, Rusų paliktų, kada jie bėgo nuo pirmyn žengiančių Vokiečių.

Iš dokumentų yra aišku, kad rusai rengėsi deportuoti visus tuos, kurie priešintus komunistų valdžiai.

Gabenamieji buvo sugrusti į gyvulių vagonus, be vandens ir be higienišku parankumų. Seimynos buvo didžiulioj išskirstytos; vyrai atskirti nuo moterų, moterys nuo vaikų. Nesčios moterys gimdė vaikus tokiose sąlygose, kaip papuolė, arba buvo paliktos svetimuos kaimuos gimdyti, be medikales pagalbos ir be jokių aprūpinimų.

Silpnesni mirė ir jų kūnai buvo išmesti iš vagonu. Paprasti kaliniai buvo siunčiami į kolektyvius ūkius, koncentracijos stovyklas, anglių kasyklas arba į uostus. Darbas labai sunkus, po priežiūra sargybinių. Kasdieninis maistas susideda iš vieno bliudo menkos sriubos ir 14 ansų duonos... ir po peržengimo išakymų, duonos dalis buna sumazinta. Jie miega dideliuose mediniuose barakuose be lovų - ant žemės.

Politiniai kaliniai, daugumoj inteligentai, kurie buvo nuteisti be teismo sunkiems darbams, buvo siunčiami į Siberiją ir Artikos kraštus po apgailėtinų sąlygų, pusbadžiai, be šiltų drabužių, be medikales pagalbos. Jie apgyvendinti neapsildomuose stubelesė ar barakuose.

Jų moterys padėtos dirbti "kolkoze" ir gyventi barakuose, arba net ir skylėse žemėje. Jų vaikai atimti nuo motinų, ir pristatyti į kempes, dėl jaunų komunistų.

- A. N. -

Julēs Rastenienēs kalba, pasakyta minėjime Lietuvos Nepriklausomybės, Vasario 13, 1944. Baltimoreje:

Brangūs Broliai ir Sesutės!

Sunkias dienas pergyvena mūsų tėvų žemė Lietuva. Laisvės, dėl kurios tiek kovota, kurios taip ilgėtasi ir kuri taip mylėta, Lietuva nebeturi. Neaiški Lietuvos dabartinė padėtis, o dar labiau neaiški jos ateitis.

Džiugu vienok bent pamatyti laisvą lietuvišką dvasią čia Amerikoje, kur mūsų dainos, lietuviškos melodijos drąsiai ir laisvai skamba.

Niekas taip nejaudina širdies, kaip dainos girdėtos ar dainuotos Lietuvoje. Prisimini tą kraštą už jūrų marių už mėlynųjų, kur dar neseniai tik sviesus dziaugsmas teklietėjo, kur priešakyj mūsų gražios karuomenės trispalyvėliava plevėsavo, o dabar svetimų kojos mina mūsų tėvų žemę, dar neišdziuvusią nuo kraujo už laisvę pralieta.

"Tykiai, tykiai, Nemunėlis teka"... taip ir žinai kad mūsų sesutės dar tykiau verkia... bet ši kartą visų brolių, visos žemės ... visos lietuvių gražios, mielos tėviškės.

Nesmagus dalykai dedasi ten, "Kur bakužė samanota..." Nors ir upeliai tie patys tebečiurlena ir obelis teberymo palangėje, bet vargas, badas, skurdas ir mirtis atsikraustė, į mūsų tėvų žemę. Svetimos rankos panciuoja ją.

Lietuva, brangi tėvynė didžiausioj nelaimėje... Ir todėl mums čionai Amerikoje, reikėtų užmiršti visokius savitarpinis vaidus ir ginčius ir vieningai galvoti, kaip jai padėti.

Visi be išimties Nemuno žemės sūnūs ir dukters, ainai ir ainės, turi jausti jog yra lietuviai ir tik lietuviai.

Visiems aišku, kiek daug Amerikos lietuviai pasitarnavo savo tėvų žemei praėjusiais laikais, kaip moraliskai, taip ir medžiagiškai, bet ir dabar neprivalo jie sėdėti rankas sudeję.

Į darbą sesers į darbą broliai! Girdite kaip retežiai žvanga...

"Pet, pet, pet, na vyrai kas gali..."
Sustokim į darbą už mylimą šalį."

Ir darbo vaisiai nepražus.... Nors dabartis neaiški, miglota, bet tikekite, rytas aus gražus! Nuo amžių lietuviai yra pasižymėję didele drąsa ir kovingumu. Lietuviai kovojo ir kovoja ne svetimas žemes užgrobti, bet būti laisvais ir nepriklausomais savo žemėje.

Šie du pasiryžimai lietuviams suteikė tiek daug energijos, kad jie atsikovojo laisvę ir nepriklausomybę po pirmojo pasaulinio karo, nors ir turėjo daug priešų.

Lietuva dabar nacių vergijoje. Lietuvon be abejojimo greit įžygiuos rusai. Bet tai buvo, yra ir galėtų būti tik tai laikinai, Lietuva ne karta buvo pavergta, bet nebuvo amžinai nugalėta.

Laisva Amerika, geroji Amerika, žemė laisvų žmonių, prieglauda ateivių. Amerikos vėliava yra mūsų krašto laisvės ženklas. Už Amerikos laisvę vyrai liejo kraują ir mirė. Už Amerikos laisvę moters aukojo savo gyvenimą ir savo širdį. Tai vis dėl išlaikymo Amerikos nepriklausomą ir už išlaikymą žvaigždėtos vėliavos plavėsuojant viršų laisvų žmonių galvų. Žiūrėdami į Amerikos vėliavą mes mastome apie Amerikos valdžią. Prisimename šio krašto istoriją. Iš istorijos lapų mes matome kad Amerikos vėliava atstovauja šio krašto principus. Tautos vėliava atstovauja krašto kiekvieną asmenį, kurs myli ir gina tą vėliavą.

Amerikoje gyvena laisvi žmonės. Bet laisvi žmonės, čia gimusi ir ateiviai, privalo ginti ir gerbti savo kraštą ir savo vėliavą. Ir todėl šiadiena sūnai, vyrai ir broliai - kartu su jais lietuviai kovoja už Amerikos laisvę ir laimę.

Šiadiena plaukia laivai, šiadiena skrenda ir orlaiviai, kurie gabena tūkstančius tūkstančių šio krašto skaisčiausių ir syekiausių vyrų - gražiausių jaunimą, žiedus Amerikos vyriškos - sutriusinti ir nugalėti Amerikos ir pasaulio tautų, demokratijos žiauriausius priešus. Tie narsuoliai vyrai stoja į visus frontus ir kovoja už laisvę ir laimės siekimą.

Amerikos laimėjimas karo, bus laimėjimu pavergtų tautų. Brangiai Amerika mokojo už laisvę praeityje, bet dar brangiau reikės už laisvę mokėti dabar, nes dabar karo mūsų eina visuose pasaulio kraštuose. Tad galbėkime Amerikai nugalėti nelabus laisvės priešus. Gelbėkime visais galimais būdais. Bet prie kiekvienos progos gelbėkime ir Lietuvą.

Iš Lietuvos praeities lietuviai lai stiprybę semia! Aš trokštu, mes visi trokstame, kad nepoilsu ir Gedimino kalnų Vilniuje, prie Nezinomo Kareivio Kapo Kaune, visuos Lietuvos miestuos, miesteliuose ir kaimuose, ir kiekvienoje aikštėje vėl plevėsuotų trispalvę vėliavą.

Tad "Tegul skamba mūsų dainos po šalis plačiausias" ir te skelbia pasauliui, kad Lietuvos dvasia yra gyva. Te žino pasaulis jog nežiūrint kaip nespaustų ir slopintų ją syetimi atėjūnai ir kokias pastangas jie nedėtų noredami Lietuvą amžinai nutildyti, bet jie tos dienos ir tos valandos niekuomet nesulauks, Lietuva buvo ir bus Laisva ir Nepriklausoma.

"Vardan tos,
Lietuvos,
Vienybė te žydi!"

- P. Jaras -

VELYKOS

Žmonija, turi pasiskyrusi po kelias svarbesnes šventes kas metai, kurias mes pripratome laikyti jas pastoviomis.

Velykos, yra viena iš tokių pastovių švenčių, krikščioniškame pasaulyje, kurios reikšmė yra didelė. Kuri, taikiamė, ramiame žemyne apvaiksciojamasu didžiausiu upo pakilimų: maldojė, giesmėse, kurios siunčiamos iš maldos namų ir seimyniname zidiny, kuriame džiaugsmu dalinamasi tarpe savo seimos ir jos draugų.

Taip, taikiamė, ramiame žemyne... Bet kur mes tokį žemyną rasime šiandien? Jeigu kuriame bombos ir nekrinta iš padangese skraidančių "paukščių" - tai veik kiekvienoje seimoje, stinga: tėvo, sūnaus, brolio, sesers, sužadėtinio ar myliniojo. Tada, ar galime tikėtis, kad ateinančios Velykos, bus atžymėtos džiaugsmu ir skambui Alleluija? Vargiai, žmogus myli tradicijas, nori jas prisiminti kiekvieną metą, nori jose dar ir dar kartą rasti savo sielai ramumo, savo širdžiai džiaugsmo, bet dėja, per ilgai pasaulis maudosi kraujuose, kad tą atvirą džiaugsmą, kuris pareina iš tyros sielos ir atviros širdies - būtų galima matyti žmonių akyse ir girdėti iš jų lūpų.

Bet, laikas vis vien bėga, šventės irgi ateis. Mes jas pasitiksime ir praleisime tik su ta minčia, su tuo troškimu kad ateinančios po šių Velyku, būtų malonesnės. Kad žmogus žmogui, ne zverim, bet broliu ir artimu taptų.

Kad mokslas ir idealai dėl kurių Jėzus gyveno, mirė ir kėlės - būtų žmonijos gerbiami, o ne niekinami. Kad mūsų gimtinė, brangi Lietuva irgi atsikeltų iš vargų ir nelaisvės. Tik tada iš Lietuvos žemelės kils griausmingas Alleluija, tik tada ir mes galėsime džiaugtis mūsų tėvų ir brolių džiaugsmu. Ateik ramybe ir viespatauk pasauly, nes jame tiek daug vietos visiems yra.

- M. F. Y-nė. -

Kanados lietuviai! Koperuokime su šios šalies vyriausybe. Pirkime kiek kas išgalime "Victory" bonų.!

TORONTO

ŽINIOS

Iš K. L. Tarybos, Toronto Skyriaus Veikimo.

Kovo 19 dieną, įvyko mėnesinis Skyriaus susirinkimas. Vienu iš svarbių punktų dienotvarkėje buvo, tai valdybos ir komisijų pareiskimo skaitymas, kuriame pareiškama, kad ateity, ne bus leistina svarstyti Tarybos susirinkimuose, atskirų politinių organizacijų ar asmenų reikalus, pánasius, kaip kad vasario mėn. susirinkime buvo bandyta kelti. Taryboje randasi įvairių pažiūrų žmonių (išskiriant komunistus) ir kad tas darbas kurį Taryba uzsibrezusi testuoti, būtų sklandus ir nasus - nei viena iš srovių, neprivalo savo partijos reikalus kelti. Tarybos koalicinėje veikloje, yra tik vienas tikslas kuris turi būti mūsų kelrodžiu, tai gelbėti Lietuvai atgauti laisvę ir jos žmonėms issiliuosuoti iš vergijos ir vargo, o kaip jie norės tvarkytis - tą paliksime jų pačių nuožiurai. Pareiskimas, kurį skaitė sekretorė St. Batkiene, buvo vienbalsiai priimtas. Sekretorė taipgi pranešė, kad 16 Vasario paminėjime priimtos rezoliucijos, buvo issiuntinėtos ir nuo nekurių valdžios įstaigų, gauti atsakymai, o nuo Rusų Ambasados, buvo gauta atgal, mūsų issiusta rezoliucija. Ta rezoliucija, nematyta padėti archyvan, nes kada nors, ji turės galbūt, gana svarbios reikšmės.

Buvo kalbėta apie narystės apsiribavimą. Tai yra, kaip ilgai, narys neusimokėjęs mėnesinių mokesčių, gali pasilikti Tarybos nariu ir su sprendžiamu balsu.

Sitolyta trys ir šeši mėnesiai, bet prieita prie susitarimo, kad geriau tą reikalą apsvarstyti ir palikti ateinančio susirinkimo nuosprendžiui.

Rengimų Komisiją pranešė, kad rengiaman vakarui, kuris įvyks 25 d. kovo, montrealiečiai svečiai neatvyks.

Tuo susirinkimas ir baigėsi. Ateinantis susirinkimas įvyks 23 dieną balandžio, lietuvių parapijos saleje, 3 v. p.p.

.

VAKARIENĖ IR VAIDINIMAS

Kovo 8 dieną, įvyko vakarienė ir scenoje, buvo suvaidinta A. Čechovo, -I- veiksmo komedija "Pirstybos".

Rengimo Komisijos narės A. Vekterienė, J. Pilkauskienė ir S. Pundzienė, taipgi pirm.

P. Kairys, sunkiai darbavosi kol paruošė skanią vakarienę, sušidedančią iš šaltos užkandės ir karštų desertų su bulvėmis ir kopustais. Be to, gospadinės (tos pačios) netingėjo net ir ponėkų privyrt, kurie tikrai buvo skanus. Pranesimus darė Komisijos narys Al. Augutis. Gaila tik, kad oras buvo gana blogas ir dar lios kliūtys, kurios su-laikė ne vieną nuo atsilankymo į šį rengimą, bet vis vien tikimasi pelno tureti.

Po vakarienės, visiems dar prie stalų sėdint, buvo suvaidinta, jau aukščiau minėta komedija. Vaidino: Ant. Batkus, M.F. Yokubynėnė ir Jonas Yokubynas, o sufleravo Stase Batkienė.

Kadangi pačiai teko būti scenoje, tai apie suvaidinimą tik tiek galiu pasakyti scenoje, mes visi trys, jautėmės gerai, o salėje publika, irgi jautėsi labai linksmi, tai turbūt, kad viskas išėjo ne-blogai. Mes visi vaidinusiėji, esame dėkingi Št. Batkieniui už sufle-ravimą, nes vaidintojas prie gero suflierio, jaučiasi kaip pas Poną Dievą už pečiau, kaip kad lietuvių patarlė sako.

Taip tai užbaigė su vienu parengimu ir jau girdis, kad mūsų darbščioji Komisija, ruošiasi prie antro, kuris turėtų įvykti 22 d. balandžio, šį kartą, tikrai su svečiais iš Montrealio kurių tarpe žada būti, ir gerbiamas "N. L." redaktorius Jonas Yla. Vėliau bus spaudoje pranešta, kas daugiau tarpe svečių bus, kol kas dar nežinoma.

Torontiečiai linki, kad Montrealio lietuviai gausiai atsilan-kytų ir duotų mums progos, pasigrozėti jų talentais scenoje, o po to ir taip pasižmonėti. Lauksime.

- M.F. Y-nė - Koresp.

REZOLIUCIJA

Mes demokratinio nusistatymo lietuviai sukviesti per Susivie-nijomo Lietuvių Amerikoje 236 Kuopa ir susirinke 13d. Vasario 1944 metais, 404 Bathurst St., Toronto, Canada, iminejimui 26 metu su-kakties, nuo Lietuvos Nepriklausomybės Akto paskelbimo, įvykusie Vilniuje, Vasario 16d. 1918 metais - apsvartę dabartinę Lietuvos žmonių sunkią padėtį, po vokiečių okupacija ir jų negalėjimą atvirai kovoti u. savo teises dabar, ar dėl Lietuvos ateities - nutarame:

KADANGI Lietuva šio karo eigoje jau antru kartą okupuota, pirmuoju atveju per Sovietų Rusiją, o nuo Birželio 22d. 1941. metų, per vokiečius:

KADANGI, Laikė rusų okupacijos, Lietuvos žmonės, buvo žiauriai persekiojami, ir virš 40,000 vyrų, moterų, vaikų, ir senelių, pasibaisėtiniu būdu, tapo išvežti Sovietų Rusijos koncentracijos stovyklose:

KADANGI, Vokiečiai okupavę Lietuvą, vėl kartoja didžiausią priespaudą ir išveža Lietuvos jaunimą Vokietijon, sunkiems ir pavojingiausiems darbams, o kitus verčia stoti vokiečių kariuomenėn:

KADANGI, Sovietų Rusija, kėsiasi prijungti Baltijos Respublikas prie savo teritorijos pasiremdama neva balsavimais, kurie įvyko 1940 metais ir tuo būdu, panaikinti Lietuvos Nepriklausomybę, kurią Lietuvos žmonės, patys sau iskovoję.

TAI MES PAREIŠKIAME:

KAD Lietuvių tauta, nenori nei vokiečių, nei kitų Lietuvos kaimynų tiesioginės globos. Ji yra pilnai pribrendus valdytis pati ir būti laisvu, nepriklausomu ir demokratiniu pasaulio tautų nariu:

KAD Lietuva per 22 metų nepriklausomo gyvenimo, tai įrodė, savo darbštumu, sumanumų kooperacijoje, mokslingumu ir taikiu sugyvenimu su kaimyninėmis tautom:

KAD Sovietų Rusijos pasikešinimas paimti Baltijos Respublikas savo globon, prijungiant jas prie Sovietų, nėra pateisinamas, nei žmoniškumo, nei tautų laisvo apsisprendimo atžvilgiu:

KAD Balsavimai kuriais remdamosi Sovietų Rusija nori prijungti Lietuvą prie Sovietų, nebuvo teisėti, nes jie vyko po vienos svetimos valstybės kariska prižiūra ir tokių balsavimų jokia demokratinė valstybė pasauly pripazint negali.

KAD Sovietų Rusija, paneigdama Lietuvos Nepriklausomybę, laužo savo pacios su Lietuva pasirasytą taikos sutartį Maskvoje, Liepos 12 d. 1920 metais kurioje, Sovietų Rusija, laisvą valę ir visiems laikams, atsisako nuo visų teisių prie Lietuvos: pripažindama jai nepriklausomybę ir savistovų valdymą, su visomis juridikcinėmis teisėmis:

KAD Toronto lietuviai, aukštai vertina rusų pasiežimą kovoje prieš vokiečius, ginant savo šalį, bet tuo pačiu, jie nori priminti, kad ir lietuviai kovoja už Lietuvos laisvę. Jie kovoja Lietuvos požeminiame judėjime: jie kovoja Kanados, Anglijos, J.A. Valstijų, ir Sovietų Rusijos karių eilėse, tikėdami kad jų, ar jų tėvų žemei Lietuvai, laisvė irgi bus iskovota.

TODEL Toronto lietuviai, yra giliai įsitikinę, jog tikrą laisvę tautoms, jų tarpe ir Lietuvai, gali suteikti tik vykdymas Atlanto Citerio, kurį sukūrė ir pasirasę Didžiosios Britanijos premieras Winston Churchill ir J.A. Valstijų prezidentas F.D. Roosevelt, ir kurį supranta ir pripažįsta visos demokratines šalys:

IR KAD Toronto lietuviai, visomis savo išgalemis remė ir remia, Kanados pastangas šiame kare, kad bendrą priesą nugaleja, demokratijos galeitų suteikti laisvę ir nepriklausomybę tautoms, jų tarpe ir Lietuvai.

Kopijos šios rezoliucijos bus
pasiųstos: Kanados ir Anglijos
Valdžioms, ir J.A. Valstijų,
Kinijos, Rusijos, ir Lietuvos
atstovyboms, taipgi spaudai.

.....L. Vekteris.....

O. Indrelienė

236 Kuopa

Susivienijimo Lietuviu Amerikoje.

R E Z O L I U C I J A

Minodami 26 metų Lietuvos Nepriklausomybės Akto paskelbimo su-
kaktį, kuris buvo paskelbtas Vasario 16 diena, 1918 metais, mes Toron-
to ir apylinkės demokratinio nusistatymo Lietuviai, sukviesti per Ka-
nados Lietuvių Tarybos, Toronto Skyriaus iniciatyvą, susirinkę Vasario
19 diena, 1944 metais Lietuvių Parapijos Svetainėje, kamp s Gorevale
ir Dundas Str., Toronto, Canada, apsvarstę dabartinę Lietuvos žmonių
kritiską padėtį, nutarame padaryti sekama pareiskimą.

KADANGI Kanados demokratinio nusistatymo Lietuviai, nuo pat šio karo
pradžios rėmė ir dabar visais galimais būdais remia Kanados
vyriausybės pastangas galimai greičiau šį karą laimėti: ir

KADANGI Lietuvių kilmės jaunuoliai su didžiausiu pasiryžimu stoja į
Kanados kariuomenę ir jau kovoja įvairiuose karo frontuose,
kad kuogreičiau sumušus Vokiečių nacizmą ir tuo pačiu iškovo-
jus laisvę visoms tautoms, sykiu ir jų tėvų žemei Lietuvai: ir

KADANGI Sovietų Rusijos užsienio reikalų Komisaras p. Molotovas kal-
bedamas Maskvoje, Vasario 1 dieną, 1944 metais, viešai reiškė
pretenzijų prie Baltijos krastų sykiu ir prie Lietuvos.

TODEL, Toronto ir apylinkės Lietuviai apeliuodami į Jungtinių Tautų
Vyriausybės pabrėžimą:

1. KAD toks Sovietų Rusijos noras pavergti Lietuvą yra priešingas ne-
tik Atlanto Čarteriui, bet ir laisvam tautų apsisprendimo prin-
cipui:

2. KAD Sovietų Rusijos pastangos kreipti pasaulio opiniją ta linkme
būk Lietuviai "laisvai" nubalsavo prisidėti prie Sovietų Rusi-
jos yra negrazus pasityciojimas iš betoisių Lietuvos žmonių!
Mes tikime kad visos Jungtinių Tautų Vyriausybės gerai žino
juogei 1940 metais, Liepos mėnesį pravedti rinkimai Lietuvoj
buvo Sovietų Rusijos militarines įiegos demonstracija! Ir
taipgi visiems turi būt žinoma kad kandidatais tuose rinkimuo-
se galėjo būt tik Rusijos simpatikai. Tokie rinkimai jokių bū-
du negali būt traktuojami kaip laisvi visos tautos rinkimai!

3. KAD Sovietų Rusija reikšdama virš minėtas pretenzijas laužo savo iskiilmingą pasizadejimą, kuris yra įrašytas taikos sutartyje tarp Sovietų Rusijos ir Lietuvos, pasirasytas Maskvoje, Liepos 12 d. 1920 metais, kur aiškiai yra pasakyta: juogei Sovietų Rusija, laisva valia ir visiems laikams atsisako nuo visų teisių kokiais ji kada buvo turėjusi prie Lietuvos!
4. KAD Lietuviai džiaugiasi Sovietų Rusijos raudonosios armijos didvyriška kova beginant savo tėvynę nuo plesriųjų nacių. Bet mes pareiškiame kad Lietuviai kovoja irgi dėl savo tautos laisvės.
5. KAD Lietuva per 22 Nepriklausomo gyvavimo metus, savo darbštumu, kooperavimu su kitom tautom, gražiu sugyvenimu su kaimynais, įrodė kad ji verta yra būti nepriklausoma. Kas sulig Atlanto Carterio jai neabejotinai priklauso!
6. KAD visų demokratinių nusistačiusių Kanados Lietuvių didžiausias troškimas yra: matyt Lietuva Laisvą, Nepriklausomą ir Demokratinę Respubliką!

Ši rezoliucija turi būti pasuista Kanados D. Britanijos, J. Valstijų, Kinijos ir Sovietų Rusijos Vyriausybėms, ir taipgi Lietuvos atstovybėms, ir spaudai.

P.P. Kaitys
.....
Secr. Mrs. S. Batkus.
.....

TORONTO SKYRIUS
KANADOS LIETUVIŲ TARYBA

Neapaudinėkime patys savęs nepaskolindami savo pinigų mūsų Vyriausybei. Padėkime laimėti šį karą.

Kvebeko provincija turės išpirkti už \$ 328,000,000.

"Victory" šeštosios paskolos bonų.

Kanados lietuviai! Koperuokime su šios šalies vyriausybe. Pirkime kiek kas išgalime "Victory" bonų. !

MONTREALO ŽINIOS

ISPŪDINGIAUSIAS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

Šių metų 20 dieną vasario, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos svetainėje, iškylmingai minėta Lietuvos Nepriklausomybės 26 metų sukakties šventė.

Šventę suruošė Kanados Lietuvių Taryba, pritariant visoms parapijinėms draugijoms, Kanados Lietuvių Sąjungai, ir klebonui kun. J. Bobinui.

Kalbėtoju buvo atkvieistas iš Jung. Valstybių kalbėtojas adv. Bagočius; kalbėjo draugijų atstovai bei atstovės, meninę dalį ispildė vietiniai chorai ir kitos meno jėgos.

Publikos prisirinko pilnutė salė, ar tik ne virš 500, kuriuos įeinančius į salę papuošė trispalviais zenkleliais p. O. Kuprevičienė ir p. Škudienė.

Sceną puošė Lietuvos ir Didžiosios Britanijos vėliavos, eilė patriotinių paveikslų ir dekoracijų.

Minėjimo šventę atidarė Tarybos pirmininkas p. A. Naviokas pasakydamas įžanginę kalbą, ir programai vesti - pakvieta p. A. Sakalą, Kanados Lietuvių Sąjungos pirmininką.

Programos vedėjas trumpoj kalboj paaškinę minėjimo dienos svarbą, surišdamas giliu jausmu su dabar kenciančia Lietuva, ir persitatė Vytauto Kubo chorą, kurs diriguojamas p. Vorkio, puikiai sudainavo: "Laisvės Varpas", "Jaunime Drąsus", "Ar Tu Zinai Mano Broli". Po to, merginos vienos zavetinaį gražiai sudainavo - "Pavasari" - p. K. Žižiūno sukomponuotą. Šiam chorui pianu akompanavo jauna lietuvaitė p-lė Jokubauskaitė.

Po šių dainų, vietinis klebonas kun. J. Bobinas, sveikina susirinkusius, ir atsipraso pranešdamas, kad yra pakviestas pas 2 ligonius, ir linkėdamas Lietuvai laisvės, apleidžia salą.

Kalba draugijų atstovės: p. Baltrušaitienė Šv. Onos dr-jos pirmininkė, sveikina visus ir užgiria Kan. Liet. Tarybos veiklą. P. Motužienė, Šv. Elzbietos dr-jos pirmininkė, sveikina atsilankiusius, ir sako, kad per bendrą darbą ir kovą - Lietuvą atvaduosime.

Kalba p. Stankienė - Anglijos lietuvaitė, jauno žuvusio Kanados kario nasle, kuri su mazu kūdikiu neseniai atvyko pas vyro tėvus į Montreala. Ponios Stankienės kalba labai suįdomino publiką, ir iš publikos kilo klausimų. Ypatingai daug klausimų davė mok. p. Juskevičienė, p. Jakuvienė ir keletas vyry. P. Stankienės kalbos keletą bruožų, jos pačios žodžiais - čia išreiškiu: -

STANKIENĖS KALBA

"Aukštai gerbiami svečiai, brangūs draugai ir draugės Kanadiečiai:

Jaučiu didelį džiaugsmą, kad Kanados Lietuvių Taryba pakvietė mane tarti porą žodžių į jus visus.

"Tiek daug teko praleisti ir matyti visokių atsitikimų Anglijoje, kad nežinau nei iš kur pradėti kalbėti, bet vistiek šį tą pasakysiu: Pirmiausia, kaip vokiečiai pradėjo bombarduoti Britaniją rugsejo mėn. 1940 metais, tai dieną ir naktį bombardavo be perstojo iki gegužės 1941 metų. Dabar bombarduoja, bet ne taip dažnai, tik kai kada. Žodžiais negaliu apsaityti žmonių kentėjimų. Man teko ne vienam žaizdos raišioti ir pagalbą teikti. Visos gražiausios Londono miesto dalys - sunaikintos.

"Pas jus kai kas sunkiau gaut nusipirkti, bet tenai reik viską pirkti su kortelėmis. Duoda 2 uncų sviesto, 4 uncus margarino, 4 uncus taukų - į savaitę. 3 uncus lasinukų, ir vieną kiaušinį, 3 mėnesius (ir tas nešviežias) kitą sykį ir to nelieta. Mėsos, taip kaip ir nėra. Gali pirkti už šilingą ir du pėnu (kanadiskais pinigais 28 centai) į savaitę mėsos. Paukščių bėdai žmonės negali nusipirkti, nes perbrangu. Vaisių visai negalima gauti. Kai atvaziavom į Halifax'ą, Raudonojo Kryžiaus moterys atnesė mums obuolių, kurių 3 metai nebuvome matę. Nežinojome ką daryti. Paėmę į rankas, džiaugėmės ir verkėm. Drabužiai, apsiavimas, irgi perkama kuponais.

Čia žmonės nejaučiate karo. Tik tie jaučia, kurių sūnūs, tėvai, broliai išvežti iš namų už vandenų. Kanadoje yra tokių, kurie nori, kad karas tęstųsi dar daug metų, dėlto, kad uždirba daug pinigų. Motinų, moterų ir giminių siirdys plyšta iš gailėsčio, kuomet išskirti nuo mylimų asmenų arba sužino, kad jau neteko savojo.

"Neužilgo, prasidės Raudonojo Kryžiaus vajus, visi paremkitė, kiek kas galėdami, ir kaip galėdami. Netiesa, kad Raudonasis Kryžius duoda pagalbą tik turtuoliams. Jis gelbsti visus: kareivius ir žmones nukentėjusius ir vargstančius.

"Nepamirškite, savo kareivių. Rašykite laiškus labai dažnai, nes tai jų didžiausia ramybė."

P. Stankienei baigus kalbėti, dainuoja p. K. Žižiūno vedai du chorai: vienas jaunųjų mažamečių mergaičių, antras jaunimo - mišrus choras. Mazametės mergaitės vėtinai sudainuoja: "Ak nezus Lietuva", mišrus choras puikiai banguoja: "Lietuviais esam mes gimę", "Žalioj girelej", "Šlama silko vejai". Šiuos abu chorus lydi stropi p. Žižiūno priežiūra, dirigacija ir muzika.

Pasako trumpą kalbą p. A. S. Alas. Aiškina Lietuvos trispalvės vėliavos garbingumą, ir trijų spalvų reiksmę, surisdamas su lietuviu kovinga, drąsia ir narsia siela, pro kurią visuomet privalo verstis vilties neužgostinama liepsna. Taipgi, savo kalboje ragina, kad Kanados lietuviai remtų kiek galėdami "Nepriklausomą Lietuvą", kaip vienintelį lietuvių svyturį Kanadoje.

Po kalbos, išeina į sceną mūsų visų mylima jaunutė šokėja Rūtelė Kilimonyte, kuri moka ne tik gražiai sokti, bet ir dainuoti. Ši kartą ji dainuoja gražiomis gesturomis gestuodama, ir jos dainos bent vieną posmelį išgirskime: -

"Aš jums padainuosiu
viena dainužėlę,
Apie vieną tautelę
labai mažutėlę.
Gyveno tautelė
prie Baltijos jūrų -
Ir ten ją užpuolė
būrys raudonskūrių."

Vėliau Rūtelė padainavo: "Stokim sesės į būrelį", ir paskum pašoko. Jos kūnelis taip lankstus, kaip berzo šakelė; ir ji vyniojosi ir ritosi kaip gražus trispalvis vijurkelis. Rūtelės soki lydejo - p-lės Jokubauskaitės pitaikyta piano muziką. Publika palydejus Rūtelę gausiais aplodismentais valgosi kur yra svarbiausia šio parengimo figura, būtent kalbėtojas p. Bagočius.

Pasirodo ir Bagočius, lydimas per salę p. Kilimonio. Išeina jis į estradą, jau kiek kitoks, negu prieš keletą metų. Rodos labiau išvargęs, prakalbų nualsintas. Pritaiko ir žodžius...

SIUŽETAS P. BAGOČIAUS KALBOS

Šis šventas pavakarys, ne triumfo, ne linksmybės šventė, bet susirūpinimo, susikaupimo ir pasiryžimo momentas - skirtingas 26 metų Lietuvos Nepriklausomybės minejimas, nuo kitų minejimų. Minejimas su gedula, nes Lietuva ikalinta, rete juose, ir jos likimas - nežinomose svarstyklėse. Mes esam labai nelaiminga tauta, nuolatos teriojama žiaurių kaimynų, ir jei atsikariausime Nepriklausomybę, tai tik dėka Roosevelto, kuris yra pasakęs, kad "Lietuvos Nepriklausomybė, tik laikinai užgniauzta". Taipgi didelės viltys Atlanto Čartery, kuri aptarė

su Didžiosios Britanijos premieru Churchillu, ir kurs yra skirtas visų tautų laisvei, didelių ar mažų.

Kai kas primeta mums, kad mes esame permaža tauta, ir dėl to negalime nepriklausomai gyventi. Netiesa! - pabrėžė kalbėtojas, privesdamas ir primodindamas faktais, kad yra tautų dar mažesnių už Lietuvą, kurios gyvena savu nepriklausomu gyvenimu. Tos mažos nepriklausomai gyvenančios tautos sekancios:

Europos šalys - plotas - gyventojų skaičius: -

Albanija - 10,629 k. m., - 1,004,000 gyv.; Andora - 191 k. m., - 5,300 g.; Belgija - 11,785 k. m., - 8,500,000 g.; Denmark - 16,578 k. m., - 3,800,000 g.; Estija - 18,343 k. m. - 1,200,000 g.; Finlandija - 134,488 k. m., - 3,900,000 g.; Irlandija - 27,137 k. m., - 2,990,000 g.; Latvija - 25,402 k. m., - 1,951,000 g.; Luxemburgas - 999 k. m., - 302,000 g.; Monaco - 7.99 k. m., - 24,000 g.; Netherlands - 12,704 k.m., - 8,800,000 g.; Norvegija - 124,556 k. m., - 2,940,000 g.; San Marino - 38 k. m., - 14,600 g.; Serbia - 18,630 k. m., - 2,912,000 g.; Slovakija - 14,836 k.m., - 2,490,000 g.

Šiaurės Amerikoje:

Bolivija - 737,792 k. m., - 3,400,000 g.; Chile - 296,717 k. m., - 5,000,000 g.; Ecuador - 176,000 k. m., - 3,100,000 g.; Paraguay - 174,854 k. m., - 1,040,000 g.; Uruguay - 72,168 k. m., - 2,141,000 g.

Central Am. ir Car.

Costa Rica - 23,000 k. m., - 657,000 g.; Cuba - 44,162 k. m., - 4,200,000 g.; Dominicana - 19,332 k. m., - 1,767,000 g.; Guatemala - 45,452 k. m., - 3,288,000 g.; Haiti - 19,308 k. m., - 3,000,000 g.; Honduras - 44,278 k. m., - 1,106,000 g.; Nicaragua - 60,000 k. m., - 1,106,000 g.; Panama - 33,667 k. m., - 636,000 g.; Salvador - 13,176 k. m., - 1,830,000 g.

Pasirodo, kad tik vienoje Amerikoje yra 14 mažųjų tautelių, bet jos nebus pavergtos. Lietuva nors ir maža, su 33,937 ketvirt. myliomis ir su 3,000,000 gyventojų skaičiumi, bet mūsų sirdyse ji didelė ir brangi. (salėj didžiausi aplodismentai).

Kai kas sako, ar nebūtų gera mums susidėti su Lenkija, Rusija, ar Vokietija? "O, ne, broliai!" - pabrėžė kalbėtojas. "Mes vilkom jungą carizmo, bet išaugom ir progresavom. Lietuviai nors ir skurdo, vargo, bet mokėjo augt. kultūrėt. Lietuva mūsų geriausia, saviausia, ji motina, ir dėlto mes jos neišsivadėsime, neužmiršime, ir tol dirbsim, kol mūs trispalvė laisvai neplevesuos Gedimino kalne!" (salėj plojimas).

Primine iš istorijos, kad Lietuva gyveno nepriklausomu gyvenimu jau anksčiau už Latviją ir Estiją. Kad buvo plati ir galinga. Išaugino lietuvių stipraus charakterio, kurs už savo tautą, tradicijas ir laisvę - guldo ir guldys galvą. Bet lietuvis ne grobuonis, ne gobsas. Mes nenorim svetimų žemių, bet mes nenorim nei svetimo jungo. Jokiai priespaudai - mes nepasiduosim! (salėj gausus plojimas).

Kalba, apie lietuvių perkrikštinimą - kryžuočių laikus. Sako: "Šių laikų garbingi misijonieriai eina į pasaulį nešdami šviesą, kultūrą. Eina su artimo meile, nešdami pagalbą ir vaistus... Kryžuočiai ėjo kitaip: vienoje rankoje nešėsi tikybos ženklą, antroje kardą, kurs pirmiausiai iskiilo, israikino lietuvius - prūsus. Tada vokiečiai ant prūsų kapų pasistatė pilis, rūmus, viską iš lietuvių užgrobė, ir jau ilgi amžiai, kai vokiečiai terioja lietuvius. Kalbėtojas išsireiškė, kad vokiečių tauta - "bestijalė" tauta. Nesugyvenama tauta, ir kaip tokią reikia sutriusinti."

Vokiečiai, visuomet pirmi sukelia karus. Istorijoje buvo sukėlę net tokį karą, kurs besėsi per simtą metų. Buvo issaukę "baksierių" karą su kinais, kur žuvo milijonai gyvybių. Didįjį karą 1914 m., taipgi sukėlė vokiečiai, kuriame žuvo 25 mil. žmonių. "Aš pats buvau Amerikos armijos karininkas, ir daug pergyvenau". "Vokiečių tauta, tai tarytum nuodinga gyvate: tu ją atsildysi ant savo krutinės, o ji apsielvynios aplink tavo kaklą ir tave pasmaugs". Todel Vokietiją, kaip tokią, reik iš pamatų isgriaut, isdraskyt, kad jos neliktų nei žymės".

Paliečia Lietuvos susijungimą su Lenkija - Jogailos laikus, ir netolimą praeitį kai lietuviai tikėjo lenkais, kaip prieteliais. Bet Lenkija padarė Lietuvai tiek daug žalų, kurių lietuvis niekad negalės pamiršti. Pagaliau, isplėšė Vilnių, ir po Didž. karo prie taikos stalo - jie pareikalavo net visos Lietuvos. Tad su lenkais bičiuliautis, tai tiesiog ieskoti savo tautai grabo.

Toliau kalbėtojas prieina ir prie "maskolių". "Gal verta Lietuvai prisidėti prie Rusijos? Juk Rusija valdo ne 200 mil. gyventojų." Bet isaiškina, kad reikia tskirti rusų tautą, nuo "rusų", kurie reikalauja sau vergų. Jau jie pries 1000 metų ieskojo sau vergų. Tų laikų 3 jų kunigaikščiai praliejo kraujo maršas Europą užgrobdami tautas, jų turtą ir mones. Rusai vergų ieskodami sukėlė kruviniausias revoliucijas dar ir neseniais laikais: pirmesnę su Krenskio kardais, paskesnę su Lenino peiliais. Bet mes nesikišam, ko jie nori. Lai jie turi bolševizmą, socializmą, ar kitą izmą, mums neapgina. Jei kas bus pavyzdinga ir gera, - mes patys į savo tautą ir salį isivesim. Mums nereikia, kad svetimi diktetuot. Mes nenorim Vokietijos! Mes nenorim Rusijos! Mes nenorim Lenkijos! Mes nenorim kad ir visų tų didžiųjų salių, už mūsų vieną mazutę ir brangią Lietuvą! (salėj gausingiausias plojimas).

Toliau kalbėtojas pasakoja Lietuvos progresavimą ir kilimą per 20 nepriklausomo gyvenimo metų. Kad per tą laiką, Lietuva apsijuoosė visų vainiku mokyklų, keliais simtais gimnazijų, universitetais su tukstanciais studentų. Isisteigė Agrikultūros mokyklą, savą muzikos Konservatoriją, prisistatė gražių, moderniskiausių

pastatų ir visose šakose progresavo. Bet štai, užplūdo Lietuvą raudoni šaranciai, nugrauze, nuėdė! O vokiečiai atėję, nučiulpė ir kaulukus. Rusų kardas Lietuvoje pravedė neteisingus balsavimus, ištremė į Sibirą inteligentią, kad sunaikintų geriausius tautos branduolius! Išskyre, istaske seimas, sugriovė visą Lietuvos ramų ir pažangų gyvenimą. Isterorizavo daug aukų, išžudė daug gyvybių. Ir dabar, kai bolševikai atėję prie Lietuvos, klausimas ar jie ateis kaip draugai? Gal?... Juk ir jie jau pakloję 12 mil. gyvasčių begindami savo žemę. Bet ne bolševikai, tai rusų tautos kariai, kurie pergyvenę žaizdas, gal pamatys ir kitų žaizdas? Gal dėl to bus žmoniskesni?

Kalbėtojas beveik be abejonės pareiškė, kad "greitoj ateity - rusai Lietuvą okupuos. Anglija ir Amerika - to nesulaikys. Beabejonės Rooseveltas ir Churchillas galės gynti Lietuvą prie taikos stalo, bet Teherano konferencijoje nebuvo iškeltas Lietuvos klausimas".

Toliau, kalbėtojas privedė, kad nežiūrint okupantų žiaurumo ir grobioniškumo, Lietuva kelsis! Pareiškė: "Buvo Indijos viespaciai! Buvo Attilos! Buvo Romos Imperija valdanti visą pasaulį! Kur gi jos dabar?... Jūs manot, kad pavergėjas Stalinas ir kiti žmonių kraujo lakejai - amžiais gyvens? O, ne!.."

Priminė senovės Amfiteatrą, gladiatorių kardus, nekaltas aukas ir didžiunų iš žmonių kraujo pasismaginimą. Prilygino prie jų Staliną su klausimu, kokio jam malonumo teikia žmonių pavergimas, asaros, skurdas, ir minių vergija? "Jis matomai prilygsta tiems senovės grobikams viespaciams, kurie iškelė kardą reikalavo, kad mirčiai pasmerktos minios jiems sauktų: "Morituri tē salūtam!" Tai buvo vergų dvasia. Bet lietuvių dvasia jau prieš Kristaus gimimą - nebuvo vergė! Ir dabar, lietuvis vietoj garbinti tironus, - suspaus kūmštį ir sakys:

- R.... džiugašvili! Aš tau ne vergas! Tu Lietuvoj nevertas nei ūkų melžti! Čia ilgai negalėsi nei bankų plėsti! Lietuvių tauta reikalauja teisybės: laisvos, demokratiškos ir Nepriklausomos Lietuvos! (salėje griausmingiausias ir ilgas rankų plojimas).

Po to, skaitoma ir priimama rezoliucija. Vėliau sekė, aukų rinkimas. Aukų rinko sekanti asmenys: p. Matas Vaisnora, ir p. Lukosiene. p. Leonas Gudas, ir p-lė Baltakytė. p. Juozas Kuprevičius, ir p-lė Noruševičiūtė. Aukų ir aukotojų sąrašas, spaudoje tilps vėliau.

Po aukų rinkimo, kalba p-nia Juškevičienė, apie artėjantį Raudonojo Kryžiaus vaju. Aiškina R.K. svarbą, ragina, kad vajaus metus lietuviai susibūrę į tam tikrą vienetą, pasidaruotų aukų rinkime ir prisidėtų savo aukomis ir visapusiska parama prie Raudonojo Kryžiaus, ypatingai vajaus metu, kurs prasidės kovo mėn. pradžioje.

Po p. Juškevičienės kalbos, vėl dainuoja chorai, vėl puikiai lankstosi ir soka Rutelė, imponuojanciai ir zaviai sudainuoja solo p. Vaišvila "Užmiršai tėvų kapus", ir Lietuvos ir Britanijos himnais - baigiama programa.

V A K A R I E N Ė

Baigus programą, toje pačioje salėje - įvyko pasivaišinimo vakariene. Sujudo vakarienes ruošėjai, greit sustatė stalus, ir gausi publika susėdo aplink juos. Čia pasirodė puikios, gražios ir darbščios šeimininkės su lekstemis pilnomis skanių dešrų, virtų auselių, lietuviškų kopustų, kavos ir kitokio puikaus gerimo. Sveciai valgė ir gardžiavosi, kad nieks taip skaniai nepagamina valgių, kaip šios mus išrinktos saunos šeimininkės, kurių triūną ir pasiaukojimą visa Montrealo lietuvių labai įvertina ir joms dekoja. Kreditas priklauso labiausia šioms sesėms: p. Marijai Leknickienei, p. Duncikienei, p. Kuprevičienei, p. O. Sakalienei, p. Skudienei, p. Matulienei, p. Zabielienei, p. Nomeikienei, p. Vaupsienei, p. Kirkuvienei, ir panelems Baltakytei ir Norusevičiūtei.

Taipgi, minėjimo dienoj, uoliai dirbo ir vyrai. Jie padėjo suvežti valgius, sustatė stalus, kėdes ir suolus, prižiūrėjo visa sales tvarką, rūpinosi vėliavomis, scenos uždanga, gėrymo atsargą, ir dirbo prie baro; tie broliai, buvo šie: p. Jonas Leknickas, p. Duncikas, p. Kuprevičius, p. Kilimonis, p. Vaišnora, p. Leonas Gudas, p. Skuda, p. Sakalas, p. Radzevičius, p. Zabiela, p. Lukosius, p. Matulis, p. Placenis, ir Tarybos pirmininkas p. A. Navickas.

Pasivaišinę svečiai, pradėjo kalbas. Kalbėjo p. Bagočius, redaktorius Jonas Yla, mokytoja M. Arlauskaitė, p. Navickas, Leonas Gudas ir kiti.

Po kalbų, suskambėjo graži ir žavi lietuviška daina visoje salėje. Dainavo jauni, dainavo seni, bet nevieno akýse blizgėjo ašarų prisiminus pavergtą Lietuvą, savuosius, ir Sibire kenciančius saltį ir badą.

Šis 26 metų Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas Montreale, paliko neįsildomą įspūdį, nesulaužomą testamentą, kurs mūsų sie-loje jau niekad neįsilds. Su gedula, bet ir su laisvės troškimo ryztu, išėjome vėl į naują rytą. Tad, petis petin Montrealietii! Į Tarybos, į Sąjungos eiles, nes tik sie svyturiai liepsnoja Tėvynės laisvės kovose.

Raporteris.

Nelauk, kol Hitleris ar japonas atsikraustys, nupirk boną ir žinosi, kad mūsų šalis apsiginkluos su tavo bonu.

Minutame 16 Vasario minėjime, buvo vienbalsiai priimta ir išsiuntineta sekancioji rezoliucija:

Montreal, February 20, 1944.

RESOLUTION

The Resolution adopted at a mass meeting of Canadians of Lithuanian birth and ancestry, upon the occasion of the celebration of the 26th, Anniversary of Lithuania's Declaration of Independence, held in the parish hall of St. Casimir's Church, 3426 Parthenais Street, Montreal, on the 20th day of February, 1944, under the auspices of the Lithuanian League of Canada, where over 600 persons participated.

This Resolution was unanimously passed to memorialize and respectfully ask His Excellency Earl of Athlone, Governor General of Canada, the Honorable Mackenzie King, the Prime Minister of Canada, the Honorable Winston Churchill, the Prime Minister of Great Britain, the Honorable Franklin D. Roosevelt, President of the United States, to insist that the provisions laid down in the Atlantic Charter, at the next Peace Conference be strictly adhered to, and that the people of Lithuania, as well as the people of other small European nations now enslaved by their unsatiable imperialistic neighbors, after this war, be permitted to regain Freedom and Independence and be allowed to work out in the future their own destinies in political, economical, and cultural fields of our civilization, all in accordance with the concepts of our democratic ideals and free will of the people to be expressed without force or duress.

It has been resolved that a copy of this Resolution be sent to His Excellency Earl of Athlone, Governor General of Canada, to Honorable Mackenzie King, Prime Minister of Canada, to Honorable Winston Churchill, Prime Minister of Great Britain, to Honorable Franklin D. Roosevelt, President of the United States, to the Governments of the other United Nations, and to the Press.

The Lithuanian League of Canada
Headquarters' Committee:

President: Antanas Navickas

Secretary: Leonas Gudas.

LITHUANIAN INDEPENDENCE TO BE SOUGHT

- By George Axelsson -

New York Times Special to
The Globe and Mail. Copyright.

Stockholm, March 30. - A secret Supreme Committee for the liberation of Lithuania, "unanimous in its determination not to recognize any foreign occupation in Lithuania and to fight for a free, independent Lithuania reconstructed on democratic principles as proclaimed by the Atlantic Charter," was established in Kaunas last December, according to trustworthy information received here through private channels.

A manifesto was published by the committee, declaring "there is no Communist movement among the Lithuanian people and therefore the Communist Party is not represented in the Supreme Committee."

On Lithuanian Independence Day, Feb. 16, the committee published a proclamation to the Lithuanian people in 10 points, some of which are:

"Freedom of the Lithuanian nation and independence of the State of Lithuania are vital prerequisites for the existence of the nation and its general welfare. The sovereign State of Lithuania was not abolished either through occupation by the Soviet Union or through the present occupation by the Reich.

"Upon liberation, the Lithuanian Constitution of 1938 shall remain in force until amended according to proper legal procedure.

"Laws for the election of a President of the Republic and for the election of a Parliament shall be amended according to the principles of democratic elections."

Padengimui minėjimo išlaidų ir kitiems lietuviybės judėjimo reikalams, aukavo šie asmenys:

- M. Aukštaitė, J. Paplauskas, Mr. Jakubauskas po 2 dol., D. Norkeliūnas - 1.50 dol., J. Paznokaitis 1.25 dol., Po vieną dolerį aukavo: - Yla, Morkis, Astrauskiene, Karpavičienė, Stankienė, Vilimienė, Matiejūnas, Kriaučeliūnas, Vaupsas, Barauskas, Matulaitis, Lukosa, Zemaitienė, Gegzna, Ambrasas, Navickas, Balta-kytė, Žiziūnas, Valdišienė, Gasiūnienė, Merkevičius, Mickus, Gričius, Cepaitis, Masnickas, Balsis, Tautkus, Leknickas, Gudas, Laskauskas, Plašūnis, Dubauskas, Baguzis, Yla, Daniusevičius, Andriuska, Juskevičius, Vizbarienė, Vaitkuvienė, Matulis, Kilimonis, Nomeika, Kažukauskas, Vasiliauskas, Tumas, Jasutienė, Zavackas, Vaišnoras, Mazuraitienė, Miskiniene. 55 cent. aukavo C. Mitchel. Po 50 cent. aukavo šie: Talailytė, Vitas, Zabiela, Arlauskaite, Papiurienė, Juskevičienė, Palubinskas, Subačius. Smulkiais surinkta 3.25 dol.

Stambiausią auką teikėsi paaukuoti p. Vaupsienė, kurios ypatingai skanios ausukės užpildė visus stalus per skaitlingą po minėjimo vakariene. p. Nomeikienė paaukavo labai skanių piragaičių, o p. Sakalienė ir p. Zemaitienė po didelį piragą.

Už ženklelius prie durų surinkta 33.70 c.

Visiems, kurie su auka ar kitokiu būdu prisidėjo prie šio, taip išpudingo ir pasekmingo 16 Vasario pamėnėjimo, Kanados Lietuvių Taryba taria širdinga aciu.

PAŠVENTINTOS LIETUVOS VELIAVOS.

Kovo mėn. 5 d. lietuvių parapijos Klebonas J. Bobinas teikėsi atlikti labai gražų ir patrijotišką darbą, pašventindamas dvi šilko lietuviškas vėliavas ir pastatydamas jas sale altoriaus.

Šios vėliavos pašventintos ir pastatytos garbingoje vietoje tam, kad primintų kiekvienam atsilankiusiam į lietuvių bažnyčią, kad šalis kurios vėliava negarbingai sutrempe ir paniekino pirmiau komunizmo ir vėliau nacysmo slibinai, dar nėra zuvusi. Kad kur tik laisvas lietuvis bus, kur lietuvių širdis plaks, ten trispalvė plevesuos ir nepripažins biauraus smurto.

Taigi su lyg klebono pasakyty žodžių, kad šios vėliavos lietuvių bažnyčią puos tol, kol Lietuva neatgaus savo nepriklausomybės.

Pašventinimo ceremonijos buvo labai išpudingos: eisena apnešta aplink bažnyčią, kurias palydėjo skaitlingas bažnytinis choras giedodamas Lietuvos Himną ir Apsaugok Aukščiausias Tą Mylimą Salį. Skaitlingai susirinkę tautiečiai matydami šią taip išpudingą eisena, sluos-tesi asaras, tur būt arčiau prisimindami savo gimtinę kaimelį, tur būt prisimindami savo gimines ir draugus, o gal būt kerštu perpildyti prieš tokį biaurų mūsų tautos paniekinimą.

Prie pat užbaigos apeigų, vėliavos buvo užtiestos ant altoriaus, kurias visi pamaldų dalyviai ėjo pasveikinti iškilmingai pabučiuodami.

RAUDONOJO KRYZIAUS VAJUS MONTREALI

Kaip visiems jau žinoma, šių metų kovo mėnėsis, buvo skirtas Kanados Raudonojo Kryžiaus vajui-rinkliavai.

Lietuvių tarpe darbavosi gerai žinoma, gerbiama P. Juskevičienė, kuri savo pasisventimu ir pasiaukavimu sugebėjo suprasyti geros valios ypatais padėti jai, praskinti kelią per didelę ir tankią girią.

Rinko: Rosemount - P. Baltrušaitienė ir P. Milienė, Mieste: P. Norkeliunienė ir P. Norkeliuniutė. Pt. St. Charles: - P. S. Stankienė. Ville-Emard: - P. S. Stankienė ir P. Lukošienė. Verdun: - P. Kilmonienė ir P. Vizbarienė. Ville La Salle: - P. Leknickienė, P. Škudienė ir P. Duncikienė. Daugiausia surinko p. S. Stankienė tik ką atvykusį iš Anglijos ir praleidusi ne mažai skausmingų ir baisių vargų. Prie lietuvių baznyčios durų su R. K. dėžutėmis rinko sekancios: panelės dvi sesutės Ivaskievičiutės, Norkeliuniutė, Norusevičiutė, Gyviutė, ponios Gyviene, Kilmonienė, Lukošienė, Mickienė, Nomeikienė, Sakalienė, Stankienė, Magd. Vilemienė, M. Vilemienė.

Čia seka aukotojų sąrašas: D.L.K. Vytauto Nepr. Klubas \$100.00 - Sv. Onos Draugija \$15.00 - Sv. Elzbietos Draugija \$10.00 Rosenberg Ben (A. Klisevičiutė) \$10.00. Jasiunienė \$7.00. Mickuviene \$6.00. Milerienė \$6.00.

Po \$5.00 aukavo:

V. R. Ambrasai, Kun. J. Bobinas, Sherbrooke Restaurant (J. Andriulonis ir K. Žekonis) \$4.00 Magd. Vilemienė.

Po 3:00:

Adams, M. Juskevičienė, Karpavičienė, Navickas.

Po \$ 2.00:

Gaurys, Gerulis, Gricius, Hetz, Kilmonis, Kriaučialius, Liukaitis, Sakalas, Sirevičius, Stankus, S.P., Vaiksnoras, Vaupsas, A., Vaupsienė E., Zemaitienė Mar.

Po \$1.50:

Kušleika, Motuzienė, Nomeikienė, \$1.03 Savickas.

Po \$1.00:

Alanskas, Andriulioniūtė, Anton, Anuzas, Arkauskienė, Arlauskas, Astauskas, Aukštaitė, Baguzis, Balčiunas, Balsienė, Baltrušaitis, Belskienė, Bernotienė, Černienė, Cibas Dambrauskas, Dennis, Domininkas, Dubauskas, Duncikas, Dupuis, Gabrieliū, Gamache, Gegžnas, Girdauskas A., Girdauskas J., Gribas, Grimaila, Griškiūnas P., Griškiūnas J., Gudas, Gudas L., Guževičiūtė, Janusa I., Jasiutis K., Juotkus, Jurenas, Juska, Juškevičienė P., Juškevičiūtė B., Juškevičiūkas J., Kasparas, Kaženevičienė, Kiello, Kilokaitis, Kinderienė, Krauser, Kreivys, Krikčiūnas, Kubilius, Leknikas, Leknickienė, Lonkaitienė, Levinskienė, Linauskienė, Lukošienė, Macėjūnas (jureivis), Mackevičienė, Mackevičius, Martin A., Martin I., Maskeliūnas, Matulis, Merkevičienė, Milaknis, Milienė, Milius V., Miskiniene, Moteckus, Naikelis, Nomeika, Norkeliūnienė, Norkeiliūnas, Norusevičius, Norvis, Pakulis A., Pakulis J., Paulauskas J., Paulauskas M., Petronis, Ploplis, Pocetti, Pundžius, Radžiavičius, Reiter, Rokas, Rugienienė, Rugienius, Šarkienė, Sartan, Savickienė, Silkauskas J., Šimkienė, Skikas, Slovenas, Staniulis, Stankienė, Stankevičius, Teresevičius, Valacavage, Venckuvienė, Verbyla, "Victoria" Cleaners, Vilemas, Vitienė, Vizbaras, Walter, Yla, Yonaska, Zelenekienė. Viso suaukota \$332.53. Prie lietuvių bažnyčios durų su dežutėmis surinko \$74.28. Kanados Lietuvių Tarybos moteriu sekciją suruošė vakariene, pelno liko \$70.06. Smulkoms aukoms \$54.13, Todėl vadovaujant P. Juškevičienei sukelta graži suma Lietuvių Montrealo kolonijos Raudonajam Kryžiui \$530.00. Lietuvės moterys ne tik sugebejo surinkti nustatytą Lietuviams sumą iš Raudonojo Kryžiaus, bet dar pervirsijo ir pakėlė Lietuvių Montrealo vardą. Garbe mums tureti savo tarpe tokias darbščias moteris, kurios atjaucia ir įvertina darbą, kuri atlieka Kanados Raudonąsias Kryžius.

Vajaus pirmininkė P. Juškevičienė ir jos pagalbininkės širdingiausiai dėkoja visoms, kurios pasišventė vaikščioti po namus rinkti aukas, kurios stovėjo su dežutėmis prie bažnyčios durų ir gabioms šeimininkėms, kurios suruošė vakariene. Labiausiai ačiū visiems aukotojams, kurie duosniai prisidėjo su savo auka, atsimindami kiek yra mūsų kenciančių brolių, kurie laukia pagalbos iš Raudonojo Kryžiaus.

- M. Arlauskaite. -

ČIA YRA LAIŠKO KOPIJA, KURIS YRA GAUTAS IŠ "R. K." CENTRO:

Mrs. J. Miller,
2576 Sheppard Street,
Montreal.

Dear Mrs. Miller;

The 1944 Red Cross Campaign for the Province of Quebec has just ended in a successful conclusion.

I wish to take this opportunity of conveying to your Captains, Workers and yourself, my sincerest appreciation for the splendid effort you have all put forth in one of the noblest causes of the present hour.

In assuring you of my deepest thanks, I am sure everyone has been well rewarded in the knowledge that they have played a part in serving their fellow-men.

Ever sincerely yours,

WNC/LH

W. Norman Clelland,
Co-Chairman, Metropolitan Division,
500 Place d'Armes.

P.S. I shall be very pleased to hear from you in connection with any suggestions you have to offer which you consider may be helpful in another Campaign.

RAUDONOJO KRYŽIAUS VAKARIENĖ

Kanados Lietuvių Tarybos moterų sekcija 11 d. kovo, Lietuvių Vytauto Klubo svetainėje surengė sėkmingą R.K. vakarienę. Svečių prisirinko pilna svetainė.

Svečiams užėmus vietas į stalus nešė skanius valgius vikros patarnautojos: P-lės J. Norkeiliuniute, E. Noruseviciute, J. Rakstyte, ponios: Duncikiene, Kusleikiene, Mackeviciene, Nomeikiene, Skudiene, Stankiene, Vilemiene. Baigant vakarienę pasirodė scenoje gerb. A. Sakalas kuris pasveikino ir padekojo visiems atsilankusiems. Trumpais žodžiais nurodė tikslą R. K. nurodytą Lietuviams objektyvą. P. S. Stankiene pratarė anglių kalboj keletą žodžių pasakydama, kokią pagelbą duoda R. K. Anglijoj. Po tam surinkta auksu \$102.95.

Vakarienės parengimui pasidarbavo sekantieji asmenys: stalus sunėšė ir sustatė: Duncikas, Kusleika, Lukošius, Stankus. Šeimininkės parengimo: Leknickienė, Norkeliunienė, Duncikiene, Skudienė, Stankienė, Kusleikiene. Skanias desertas pataisė: Duncikiene, Matulienė, Skudienė, Vilemienė, Zabieliene. Ivairių valgių paaukavo: Magd. Vilemienė, A. Stankienė, S. Stankienė, Norkeliunienė, Klimavičienė, Kusleikiene, Žemaitienė, Milorienė, M. Vilemienė, Milienė, Mockevičiene, Nomeikiene, A. Pakulis, M. Pakulienė. Viska suvežė su savo automobiliais F. Žemaitis, M. Plačenis.

Prie baro dirbo Duncikas, K. Jasiutis, Škuda, Lukošius, Radžiavičius. Izangos tikietus pardavinėjo, - M. Arlauskaitė. Visą tvarką prižiūrėjo: vajeaus pirmininke P. Juskevičienė.

Pirmininkė K. L. T. Moterų Sekcijos M. Leknickienė, visa valdyba ir narės, dėkoja širdingiausiai visiems darbuotojams, aukotojams ir prisidėjusiems prie vakarienės.

GRAŽUS PARENGIMAS VYTAUTO KLIUBE.

Kovo 19 diena, buvo suvaidintas labai gražus veikalas - 5 veiksmų drama "Užgrobtų Žemė". Veikalas vaizduoja lietuvių priespaudą ir kovas Vilniaus krašte.

Vaidintojai savo roles išpildė labai gerai. Publikos buvo taipgi nemazai.

Veikalo režisorius, taipgi programos vedėjas buvo D. Norkeliunas.

Daugiau panašių parengimų lauksime iš kliubicų !

PARENGIMAS PARAPIJOS SVETAINEJE

Kovo 26 d. Nekalto Prasidėjimo merginų draugija, gražiai suvaidino "Bernadotę". Vaidinime dalyvavo isimtinais merginos iš abiejų p. Ziziuno chorų.

Savo užduoti visos vaidintojos gana puikiai atliko, taigi joms tenka didelis kreditas, už tiek daug vargo įdeto prisiruosimui šio perstatymo, o ypatingai mokytojai E. Bandžiutei, kuri ne tik šį veikalą režisavo, bet ir visus priruosiamuosius vaidintojų darbus atliko.

Veikalas buvo gana rimtas, taigi pilnutėlo svetainė publikos klausosi labai atydziai ir tyliai.

Ta patį vakarą, buvo išleista N. P. draugijos loterija. Laimingieji numoriai toki: I. Norusevičiūtė - \$10.00, D. Norkeliūnas - \$5.00, ir Varnaitienė - \$3.00.

- Viena iš Musų. -

SUGRIŽO IŠ ANAPUS VANDENYNŲ.

Apie du metus išbuves už vandenyno K. Abraitis, jau vėl sugrįžo į savo gimtinį miestą Montrealą. Jam teko kariauti Lybijoje, Sicilijoje ir Italijoje, kur buvo sužeistas į koją ir dėl to gražintas į Kanadą.

PAŠAUKTAS Į KARUMENĘ

Laurinas Brazauskas, 3 dieną Balandžio išeina į karumenę. Tai buvo labai malonus jaunikaitis, kurį visi mėgo, dėl jo gražaus elgesio, liksmo budo ir nuolat dalyvavimo su lietuviais.

Klubo "Aido" choras, tikrai pasiges savo nario, kuris per kečius paskutinius metus, gerai traukdavo boso balsu.

NAUJAS BIZNIERIUS

Juozas Aršauskas (Harrison) nupirko labai gražų ir didelį "Pool Room" ant Ontario ir La Salle gatvių kertes.

Kaip žinoma, jau keliąs lietuvų panašius biznesus laiko ir verčiasi gana puikiai, tai vėlintina, kad ir Juozui šis biznesas sektusi kuopuikiausiai.

Lietuviai, mylintieji sulaukti kokią partiją, turėtų aplankyti naują biznierių ir pameginti, kaip boliukes vieda ant jo stalų.

"BIRUTĖS" CHORAS

V. Kajacko lavinamas jaunų mergaičių "BIRUTĖS" choras, padedant Baltakytei ir Arlauskaitei, smarkiai ruošiasi Motinos Dienos minėjimui.

Taipgi kliubo suaugusiųjų choras, A. Morkio vadovybėje mokinasi keliata labai gražių ir naujų dainų, kurias dainuos tame pat Motinos Dienos minejime.

VAŽIUOJA Į TORONTĄ.

V. Kajackas ir dar keliatas kitų, 22 d. Balandžio, dalyvaus Toronto lietuvių rengiamame koncerte.

MŪSŲ MIRUSIEJI

Kovo mėn. 3 diena, mirė A.A. Andre Ferroni, narys Šv. Kazimiero ir Šv. Jono lietuvių pasalpiųjų draugijų narys. Jis buvo palaidotas kovo 6 diena is St. Vital bažnyčios.

A.A. A. Ferroni buvo vedęs su Agne Skyriute ir todėl buvo labai artimas lietuviams žmogus.

Draugijos užpirko dvi šventas mišias ir reiškia didžiausią užuojautą žmonai ir seimai.

F. Dubauskas

Šv. K. ir Šv. J. d-jų pirmininkas.

A.A. Antanas Marcinkevičius.

Užauginęs šeimą ir sulaukęs gražaus amželio, kovo 14 d. pasimirė A.A. Antanas Marcinkevičius, kuris savo šeimos, giminių ir draugų apverktas, buvo palaidotas per lietuvių Šv. Kazimiero bažnyčia.

Lai būna Jam lengva, šios šalies žemelė.

A.A. Stasys Bagdonas

Apie trysdešimts metų pragyvenęs Kanadoje, nuoširdus ir malonus tautietis A.A. Stasys Bagdonas, mirė 16 d. kovo mėnesi, dar nesulaukęs penkios dešimts dvie metų.

Jis paliko didžiausiame nuliūdime Jo gyvenimo draugę - žmoną Prancišką, kuri pasistengė, kad jos numilėtas gyvenimo draugas, būtų labai gražiai ir iškilingai palaidotas per lietuvių sv. Kazimiero bažnyčia..

Ilsekis ramybėje mielas tautietis.

A.A. Anufras Bandžius.

Kovo mėn. 18 dieną, mirė A.A. Anufras Bandžius, sulaukęs 71 metų amžiaus. Jis buvo smarkiai pritrenktas ant Sherbrooke gatvės, nuo smarkiai pravaziuojančio ligoninės ambulanso ir nepernesęs skausmų, atsisveikinęs su savo šeima pašimiro.

Jis paliko didžiame nuliūdime savo žmoną, keturius sūnus ir dvi dukteris.

Bandžių šeima, ypatingai dvi sesutės mokytojos, yra veikli lietuviškame visuomeniniame gyvenime ir ypatingai visuomet gražiai pasidaroja katališkose organizacijose.

Šioje liūdėsio valandoje, reiškiamo užuojautos, Jo žmonai, sūnams ir dukterims.

- K. L. Taryba. -

A.A. Pranciška Vosyliene

Po ilgos ir sunkios ligos, kovo mėn. 31 dieną, nuėjo į amžinastį A.A. Pranciška Vosyliene, palikusi didžiausiame nuliūdime vyrą ir dvi dukteris Mary ir Elena.

Kadangi, Vosylių šeima visuomet su lietuviais susitikdavo, visuomet lietuviškame gyvenime dalyvaudavo, tai ir šioje liūdėsio valandoje nepaprastai daug draugų ir pažystamų teikėsi aplankyti jų pašarvotą brangią mamytę.

Reiškiamo daug užuojautos Jos vyrui ir dukterims, šioje liūdėsio valandoje.

Kor.

JUOZAS JASECKAS

Kovo 22 d. į "HOME PATRIC" ligoninę, buvo nuvestas dėl sunkios vidurių operacijos.

VERONIKA BILSKIENE

Balandžio 3 dieną, turėjo sunkią operaciją į "NOTRE DAME" ligoninę.

MAGDALENA MIKALAUSKIENĖ

Jurgio Mikalausko žmona, 3 d. balandžio turėjo skaudžią operaciją
 į "GENERAL WOMEN" ligoninę.

ELIŽBIETA MALIŠAUSKIENĖ

Po labai sunkios operacijos, kurios gyvybė buvo kritiškame padė-
 jime, jau jaučiasi geriau.

Visiems ligoniams, velijame, kad kaip greičiausiai pasveikti ir
 sustiprėti !

Korsp.

GARNIO DOVANA

Antanui ir Kathleen Vosyliams gimė labai graži ir sveika dukrelė,
 kuria pora savaikių atgal, pakrikštijo klebonas Bobinas ir suteikė
 Maureen vardą.

Aug mažyte ir teik tėveliams džiaugsmo !

P A J I E Š K O J I M A S

Pajieškau Jono Lašinsko, kuris 1930 metais gyveno Montreal, Que.
 Lietuvoje paeina iš Skandų kaimo, Subačiaus parapijos.

Aš esu Antano Stankevičiaus sesuo.

Už pranešimą jo adresu, būsiu labai dėkinga.

Juozepha Mackeviciene
 8791 - 144 th. St.,
 Jamaica, L.I., N.Y.

"N.L." Redakcija ir Administracija

P.S. Balčiūnas iš Toronto prisiuntė \$2.70, už išparduotas knygu-
 tes "Sibiro ištremime ir bolševikų kalėjime".

Šią sumą pinigų, Kun. Prunskia aukuoja "N. Lietuvai".

Už prisiuntimą P.S. Balčiūnui ir už auką Gerb. Kun. Prunskiui,
 K.L. Tarybos vardu, reiškiu sirdingą ačiū.

Administratore.

P.P. Jaras iš Baltimore, U.S.A. K.L. Tarybai prisiuntė Vėlykų Švenčių progą, labai vertingą dovaną - Timeless of Lithuania veikala.

Kalėdų švenčių progą, K.L. Taryba yra apturėjusi nuo gerbiamo P.P. Jaro gražų veikala - J.O. Sirvydas.

Beto Gerb. P.P. Jaras yra nuoširdus mūsų remėjas ir korespondentas, kuris kiekvieną "N. L." laidą pasistengia, ką nors gero parašyti.

Kanados Lietuvių Taryba taria Jums nuoširdus Tautietei, širdingiausia ačiu.

A. Navickas

K.L.T. piemininkas.

Lietuvos Generalinio Konsulato atašei A. Simučiui už prisiūstus sveikinimus ir gražius linkėjimus mūsų žurnalui, tariame širdingai ačiu.

Red. ir Adm.

DŽIOVININKO DAINA

Brooks lietuvaitei, gyvenančiai Toronte.

Pradedą aš stis jau baltosios rožės,	Tu užleiski gelsvasias kaseles,
Ir lakstute sodeli čiulba,	Ant nūvargusios mano galvos
Tiktai tu, o mano mylimoji,	Ir uždėki baltasias rankes,
Apsiverkus prie manes sėdi.	Ant kaulėtos mano krutines.

Aš ligonis gi vargšas bejėgis,
 Ir krutinei ugnelės karstos,
 Širdi mano, kaip replemis spaudo,
 Greitai, greitai nebūsi čia manes.

Jau artimas pavasario laikas	Ir iš draugų, gal pirmutinių mano,
Ir lietutis kasdieną lynos,	Neis į kapus, kaip manę laidos
Tu išgėsi sutartinę gaidą,	Tiktai tu, o mano mylimoji,
Kada mane į kapus laidos.	Verksi, alpsi prie karsto lentos.

John C. Bobush

PUIKI VAKARIENĖ

Balandžio 22 d. 8:00 val. vakare, parapijos
svetainėje, yra rengiama puiki vakarienė su gražiais
pamarginimais.

Kanados Lietuvių Sąjunga, maloniai kviečia
visus dalyvauti šioje vakarienėje.

ĮŽANGA: \$ 1.00.

MOTINOS EDIENOS AV MINEJIMAS

Iškilmingas ir gražus MOTINOS pagerbimui koncertas
yra ruošiamas Vytauto Klubo Svetainėje, Gegužės 7 diena.

Po JVN Būs Albainėgrosi ir JVN programa, kuria išpildys
"AIDO" ir "BIRUTĖS" chorai.

Pagerbkime savo motinas, atsilandydami į šį ne-
paprastai gražų ir paskutinį šlamo sezono parengimą.

PRADŽIA: 4:00 Val. P.P.

KVIEČIA Vyt. Kliubas.

